

สายใยแห่งความผูกพัน

วิทยานิพนธ์
ของ
เพ็ญวิภา ปัญญา

พหุ ประจักษ์ วิเว

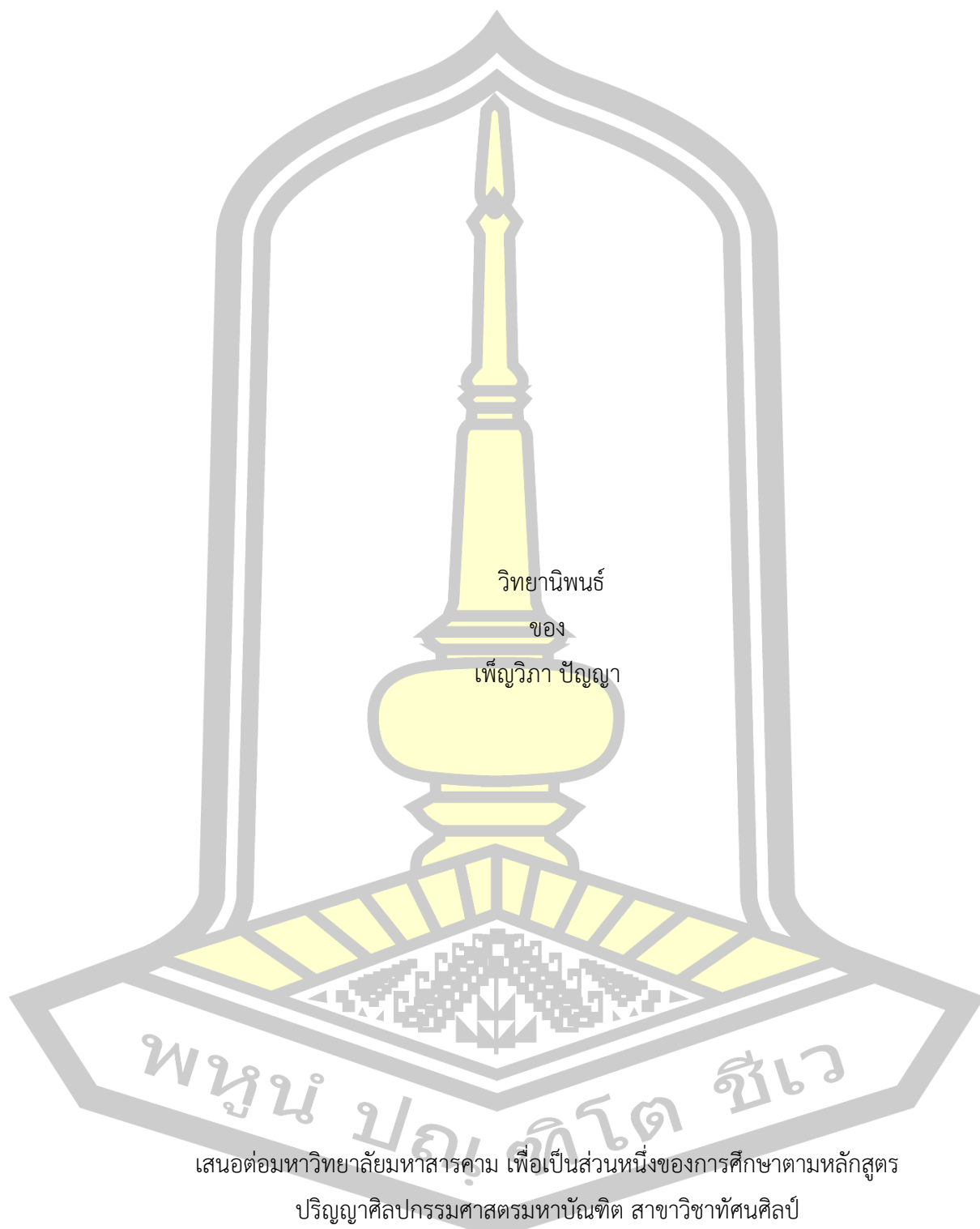
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

มิถุนายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สายใยแห่งความผูกพัน

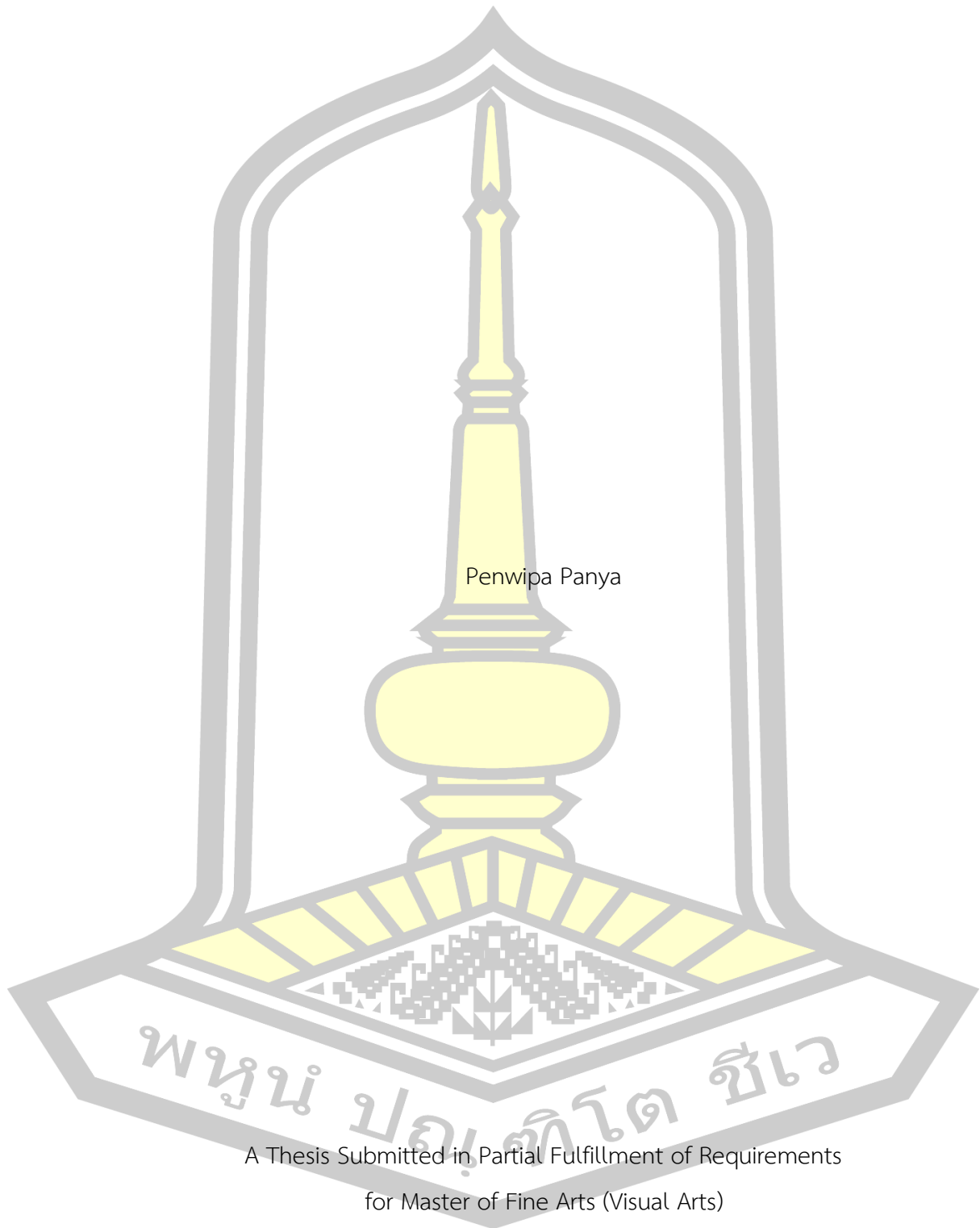
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

มิถุนายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Relationships of Family's Attachment

Penwipa Panya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Fine Arts (Visual Arts)

June 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวเพ็ญวิภา ปัญญา แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. บุญทัน เชษฐสุราษฎร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สุชาติ สุขนา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผศ. ดร. อุดลย์ บุญฉ่ำ)

กรรมการ

(ศ. พงศ์เดช ไชยบุตร)

กรรมการ

(ศ. ปริญญา ตันติสุข)

กรรมการ

(ผศ. สมพร รอดบุญ)

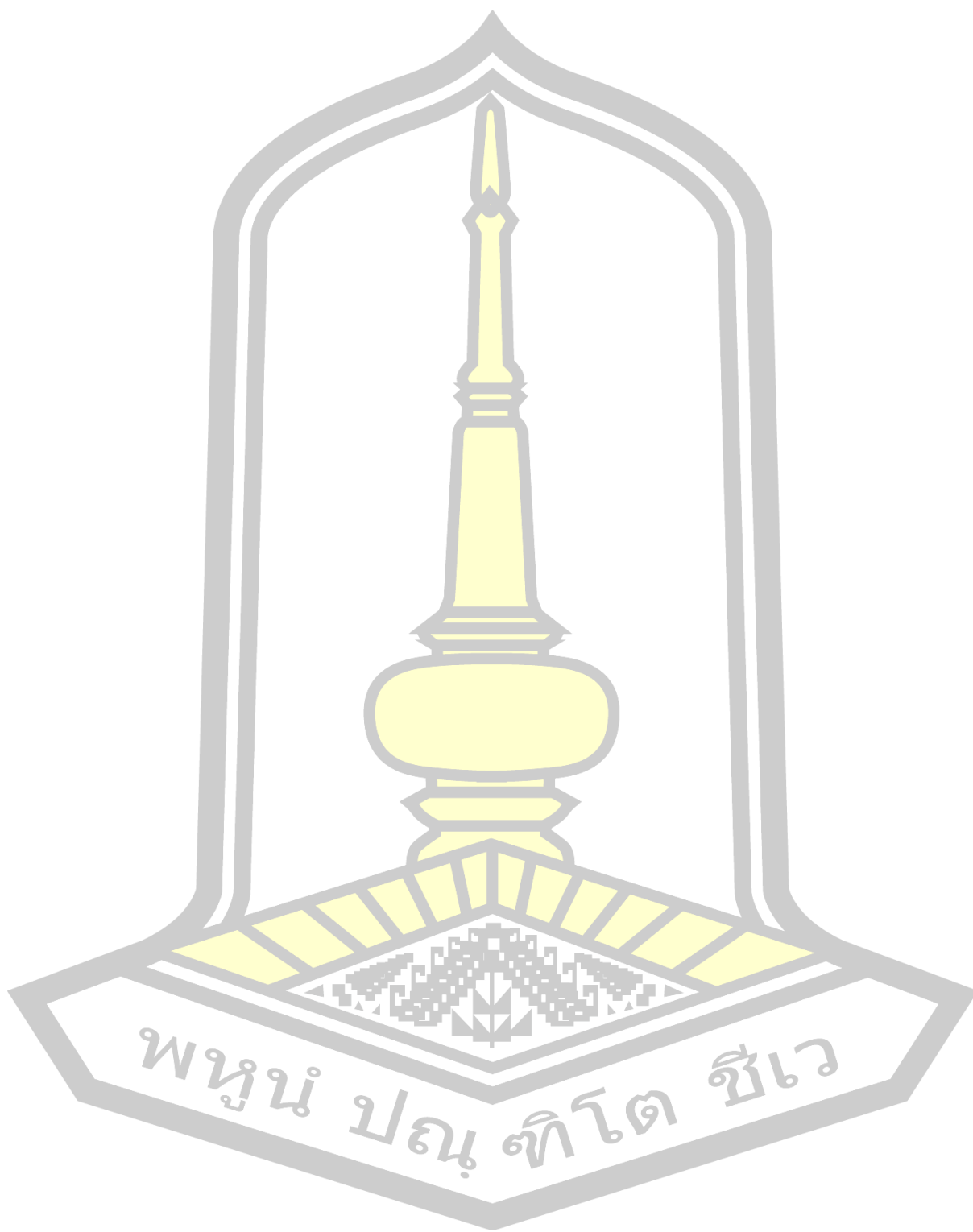
มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ศ. ดร. ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรม
ศาสตร์

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พหุ ประยูร ทิต Sawe

ชื่อเรื่อง	สายใยแห่งความผูกพัน		
ผู้วิจัย	เพ็ญวิภา ปัญญา		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ สุขนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อตุลย์ บุญฉ่ำ		
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหา บัณฑิต	สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

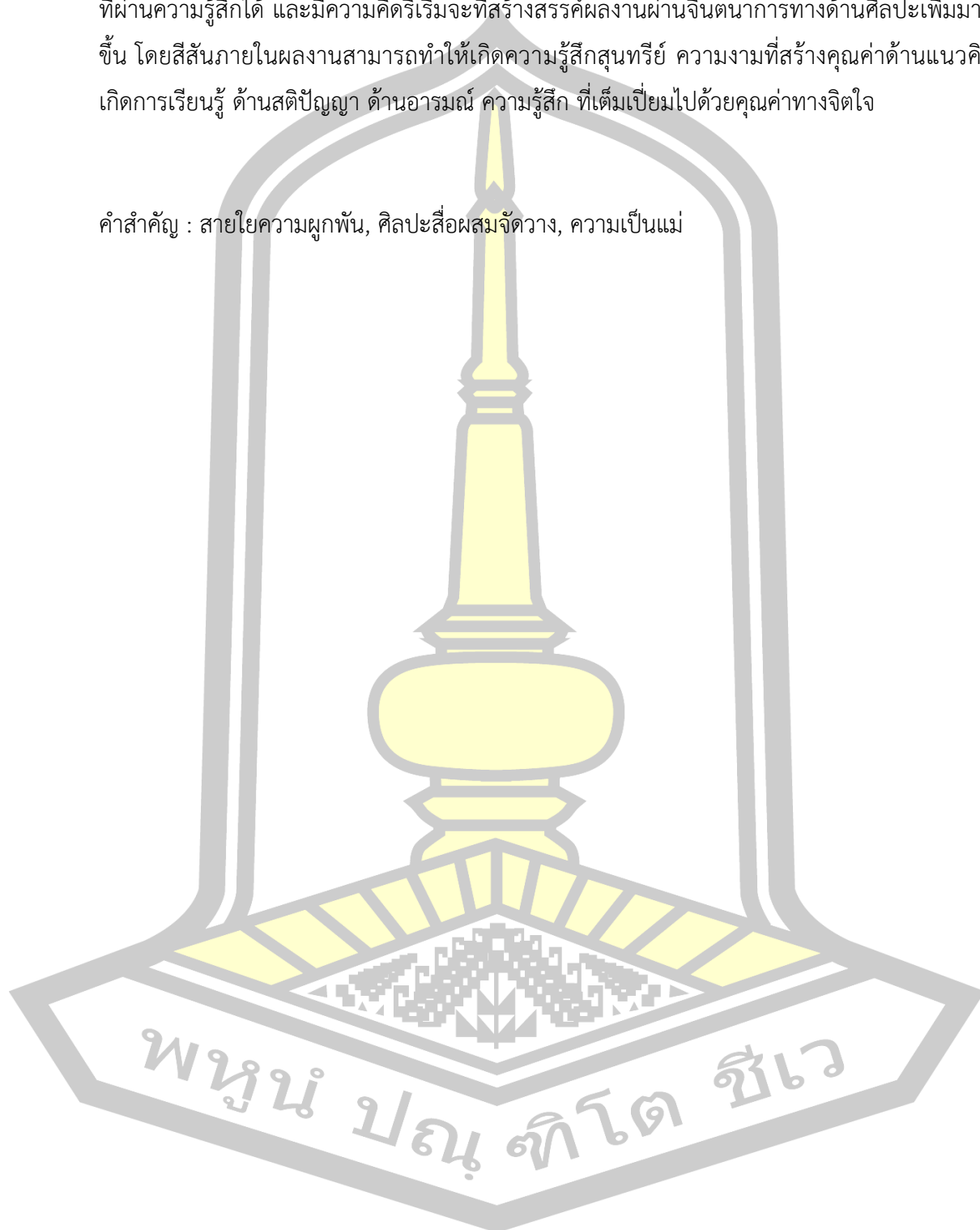
บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์การสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์เรื่อง *สายใยแห่งความผูกพัน* มีจุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษา สัมพันธภาพความรักความผูกพันระหว่างแม่ และลูก และเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน สื่อประสม แสดงออกผ่านรูปทรงที่ประกอบสร้างมาจาก อุ้งเต็คนอน มุ้ง เบาะนอน ซึ่งเป็นสิ่งที่แม่เลี้ยงดูในวัยเด็ก โดยใช้ เทคนิควิธีการถัก การทอผ้า การผูกมัด โดยมีแนวความคิดของการสร้างสรรค์ เกี่ยวกับเรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้สร้างสรรค์และแม่ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด ความทรงจำที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรักที่แม่มอบให้ที่ออกมาจากจิตใจและเกิดเป็นสายใยแห่งความผูกพัน ตลอดจนปลูกฝังวัฒนธรรมอันดีงามที่ตราตรึงไว้ในจิตใจ มีวิธีดำเนินการสร้างสรรค์โดยการรวบรวมข้อมูลจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ ประสบการณ์ที่ได้สัมผัสและมีความผูกพันกับวิถีชีวิตชนบทอีสานเติบโตมาจากครอบครัวและที่อบอุ่นมีความรักความอบอุ่นท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีผู้คนดำรงชีวิตด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ความเป็นวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมแบบแผนในการดำรงชีวิตที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก และอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมของ เมตตา สุวรรณศรี และ Cal Lane วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความชัดเจนของแนวเรื่องรูปทรงสัญลักษณ์ และเทคนิคถักทอ ดำเนินการสร้างสรรคตามหลักการทางทัศนศิลป์ เพื่อตอบสนองแนวความคิด เป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน จำนวน 3 ชุดผลการศึกษาและสร้างสรรค์ พบว่า จากผลการศึกษาสัมพันธภาพความรักความผูกพันระหว่างแม่และลูกผู้สร้างสรรค์มองเห็นถึงความอบอุ่นความรักความบริสุทธิ์ ความยิ่งใหญ่ของแม่ที่เป็นเสมือนทุกสรรพสิ่งของชีวิต ผลการสร้างสรรค ได้สร้างสรรคผลงานศิลปะจัดวาง ผ่านรูปทรงของ อุปกรณ์สำหรับการเลี้ยงเด็ก เช่น มุ้ง อบอุ่น เบาะนอน โดยมีการถักทอ การผูก การมัดเกิดเป็นรูปทรงที่แสดงสัญลักษณ์สื่อถึง สายใยแห่งความรักความผูกพันจากแม่สู่ลูก ผลงานการสร้างสรรคตอบสนองกับแนวความคิดและสามารถพัฒนาให้ผลงานสร้างสรรค์มีความสมบูรณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้นโดยสรุป ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความรัก ความอบอุ่น

ในครอบครัว ทำให้เรียนรู้และเข้าใจความผูกพันแม่ที่มีต่อลูกมากยิ่งขึ้น และสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านความรู้สึกได้ และมีความคิดริเริ่มจะที่สร้างสรรค์ผลงานผ่านจินตนาการทางด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น โดยสีสันทันภายในผลงานสามารถทำให้เกิดความรู้สึกสุนทรีย์ ความงามที่สร้างคุณค่าด้านแนวคิด เกิดการเรียนรู้ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ที่เติมเต็มไปด้วยคุณค่าทางจิตใจ

คำสำคัญ : สายใยความผูกพัน, ศิลปะสื่อผสมจัดวาง, ความเป็นแม่

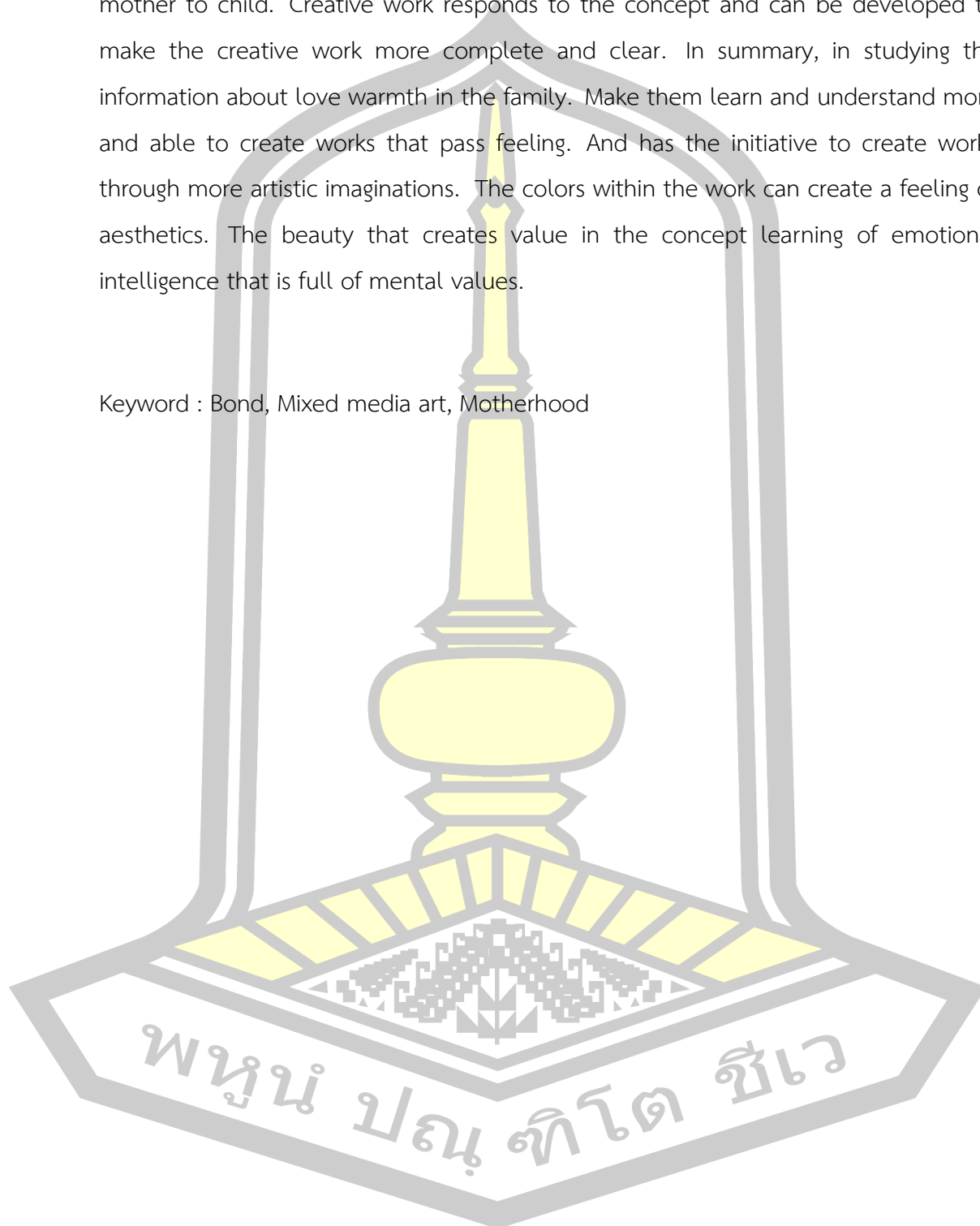
TITLE The Relationships of Family's Attachment
AUTHOR Penwipa Panya
ADVISORS Assistant Professor Suchat Sukna , Ph.D.
 Assistant Professor Adool Booncham , Ph.D.
DEGREE Master of Fine Arts **MAJOR** Visual Arts
UNIVERSITY Mahasarakham **YEAR** 2021
 University

ABSTRACT

The thesis of visual art creation on the ties of bond. The objectives of this were to examine the relationship, love, and bond between mother and child and to develop multimedia works through composite images built from the crib in the bed. Which is what my mother raised in childhood. Using techniques of knitting, weaving, and binding. With the concept of creativity about the story of the relationship between creator and mother. Who gave birth the memories filled with love that a mother gives that come out of the heart and form a bond. As well as cultivating the good culture that is engraved in the mind. There are ways to do creativity by gathering information from the environment. These include experiences that have touched and are connected to the Isan rural lifestyle. Growing in a family and a warm, loving environment in the midst of an environment where people live with folk wisdom. Information from the document on the importance of the relationship between mother and child, cultural traditions, patterns of life that have been planted since childhood. And influence from art works of Metta Suwanasorn and Cal Lane. Analyze the data to find the clarity of the storyline, symbol shape and techniques. Carry out creative operations according to the principles of visual arts. To meet the concept Is a work that has its own characteristics, amount 3 sets. Educational and creative results, from the study of the relationship, love, and bond between mother and child, the creator saw warmth. Pure love the greatness of the mother that is like all the things of life. Creative effect has created works of art installed through the shape of equipment for raising children. Such as mosquito nets, sleeping baskets, mattresses by

weaving, binding, tying into a shape. Showing the symbol the link of love, a bond from mother to child. Creative work responds to the concept and can be developed to make the creative work more complete and clear. In summary, in studying the information about love warmth in the family. Make them learn and understand more and able to create works that pass feeling. And has the initiative to create works through more artistic imaginations. The colors within the work can create a feeling of aesthetics. The beauty that creates value in the concept learning of emotional intelligence that is full of mental values.

Keyword : Bond, Mixed media art, Motherhood

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ สุขนา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
 อุดลย์ บุญฉ่ำ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์.บุญทัน เชษฐสุราษฎร์ ประธานกรรมการสอบ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์.สมพร รอดบุญ กรรมการสอบ ศาสตราจารย์.พงศ์เดช ไชยคุตร กรรมการ
 สอบ และศาสตราจารย์.ปริญญา ตันสิสุข กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.สมพร รอดบุญ ศาสตราจารย์.พงศ์เดช ไชยคุตร และ
 ศาสตราจารย์.ปริญญา ตันสิสุข ที่ให้คำแนะนำเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุขนา อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำหา
 แนวทางพัฒนาตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งในการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดลย์ บุญฉ่ำ อาจารย์ผู้ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ด้านแนวความคิด

ในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ นิธิรัฐพัฒน์
 อาจารย์ผู้ให้แนวทางชี้แนะให้ข้อมูลเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน รองศาสตราจารย์บุญทัน เชษฐ
 สุราษฎร์ อาจารย์ผู้ให้ความรู้คำสอนในการศึกษาในห้องเรียนตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาธิต เทศนา
 อาจารย์ผู้ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ตั้งแต่เริ่มต้นและตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่เข้าตรวจผลงานสร้างสรรค์ตลอดมาและบุคลากร สาขาทัศนศิลป์
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ให้ความรู้คำปรึกษาชี้แนะหาแนวทางในการ
 แก้ไขปัญหาและแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ตลอดจนเอาใจใส่ดูแลนับตั้งแต่
 การเริ่มศึกษาวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมกำลังใจตลอดมาในด้าน
 การสร้างสรรค์ผลงานการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จในครั้งนี้
 ทำนี่ยกกราบขอบพระคุณ ครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือสนับสนุน
 ทางด้านทุนการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในครั้งนี้

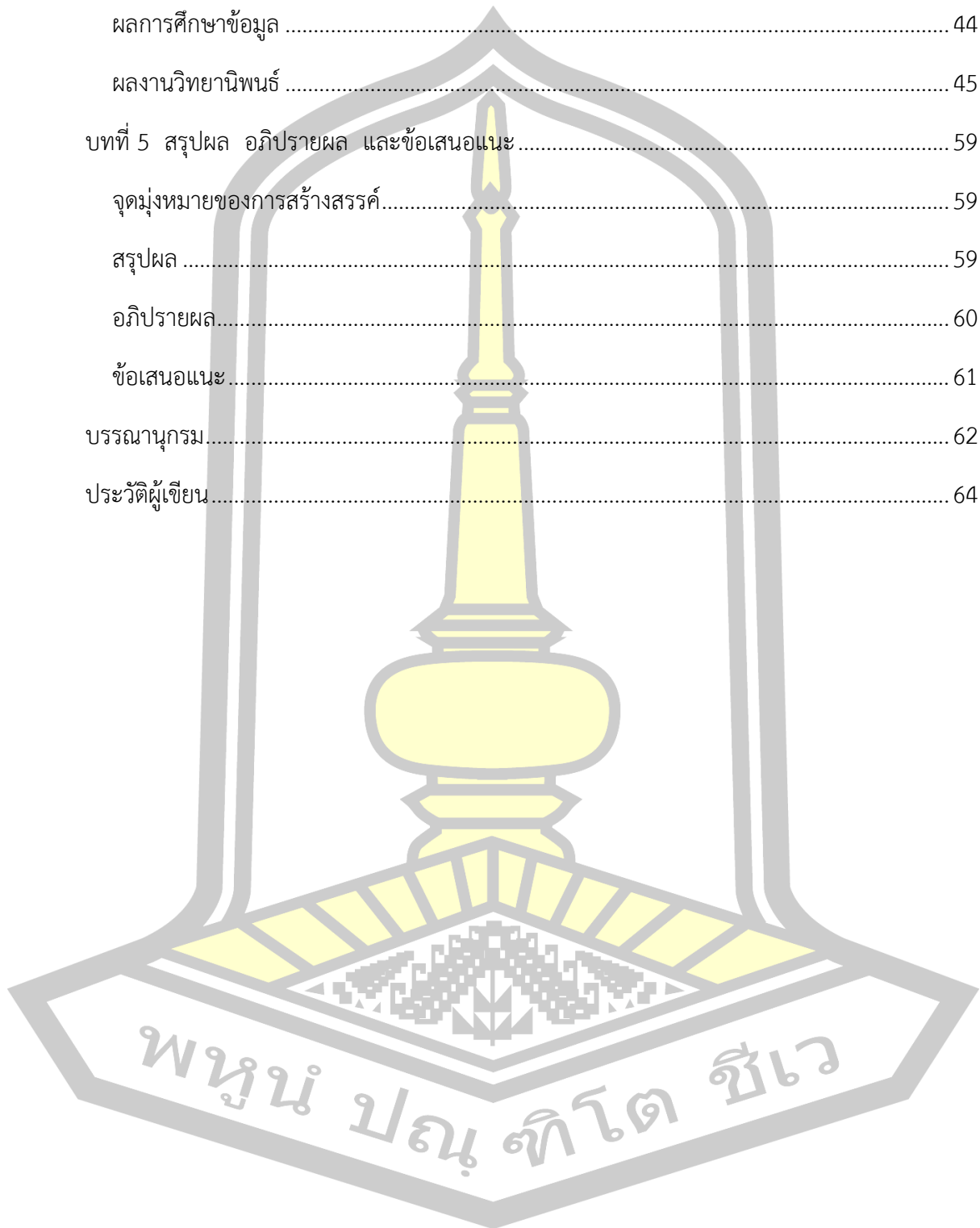
พูน บุญ ทิโต ชิว

เพ็ญวิภา ปัญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
แรงบันดาลใจเบื้องต้น.....	1
จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
กรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงาน (Conceptual of Frame Work).....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
ข้อมูลภาคเอกสาร.....	4
ข้อมูลภาคสนาม/ข้อมูลทางกายภาพ/ข้อมูลจากสภาพแวดล้อม.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	12
งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์.....	31
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
การทดลองกรรมวิธีสร้างสรรค์.....	32
กระบวนการสร้างสรรค์.....	35
การเผยแพร่ผลงาน.....	43

บทที่ 4 ผลงานสร้างสรรค์.....	44
ผลการศึกษาข้อมูล	44
ผลงานวิทยานิพนธ์	45
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์.....	59
สรุปผล	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ประวัติผู้เขียน.....	64

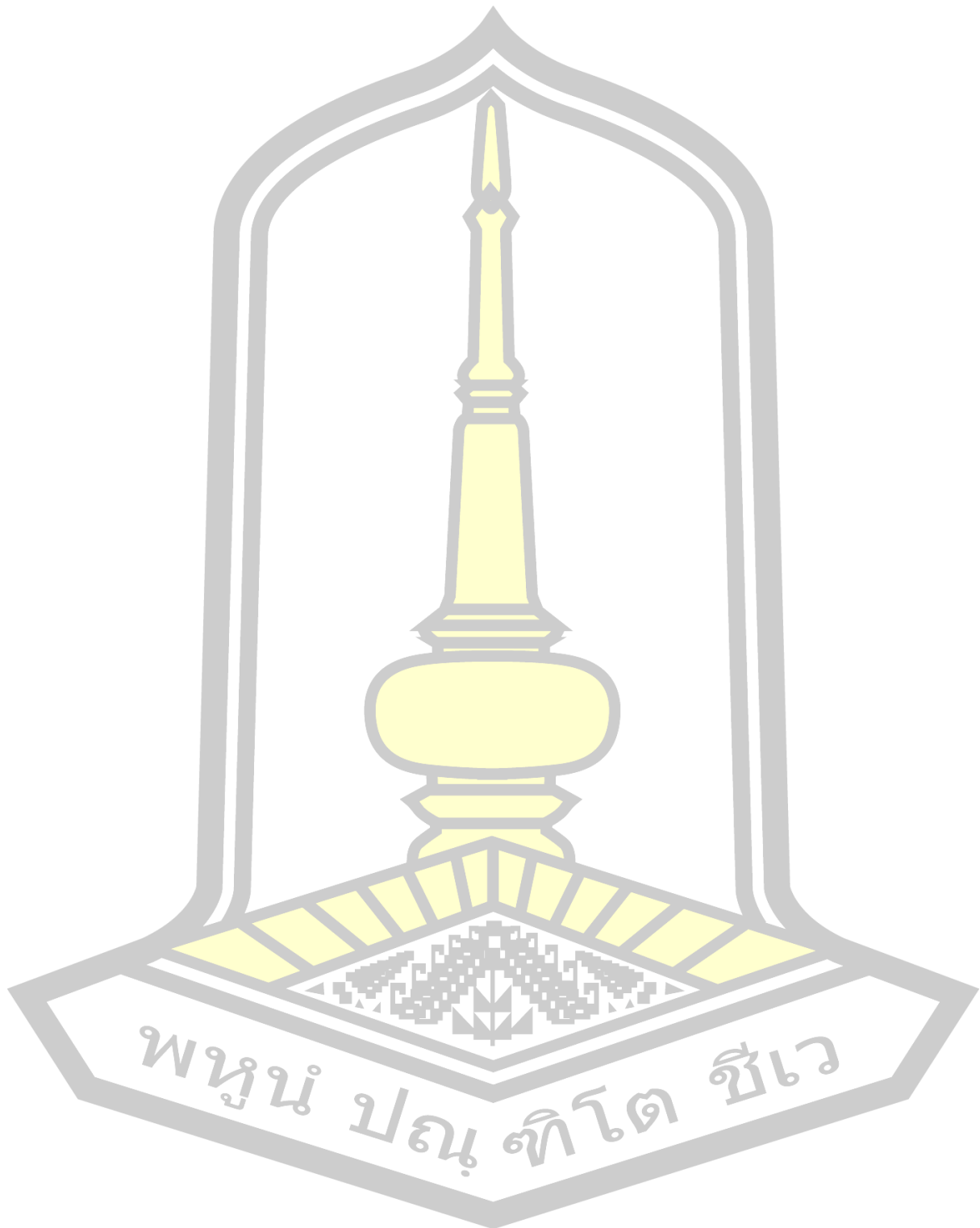

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 ความรักแม่และลูก	10
ภาพประกอบ 2 ความรักแม่และลูก	11
ภาพประกอบ 3 ความรักแม่และลูก	11
ภาพประกอบ 4 ชื่อศิลปิน Cal Lane	16
ภาพประกอบ 5 ชื่อศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี	17
ภาพประกอบ 6 ชื่อศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์	18
ภาพประกอบ 7 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	20
ภาพประกอบ 8 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	21
ภาพประกอบ 9 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	22
ภาพประกอบ 10 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	23
ภาพประกอบ 11 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	24
ภาพประกอบ 12 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	25
ภาพประกอบ 13 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7	26
ภาพประกอบ 14 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8	27
ภาพประกอบ 15 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9	28
ภาพประกอบ 16 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 10	29
ภาพประกอบ 17 ผลงานทดลองสร้างสรรค์ขั้นตอนที่ 1	32
ภาพประกอบ 18 การทดลองสร้างสรรค์การเย็บผ้าให้เกิดรูปทรง	33
ภาพประกอบ 19 การทดลองสร้างสรรค์การนำผ้ามาเย็บ	33
ภาพประกอบ 20 การทดลองสร้างสรรค์การนำผ้าถุงม้าม้วนและใส่ใยสังเคราะห์	34
ภาพประกอบ 21 การทดลองสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์	34

ภาพประกอบ 22	อุปกรณ์สร้างสรรค์ภาพร่างที่ 1	35
ภาพประกอบ 23	ภาพร่างผลงาน ชั้นที่ 1	36
ภาพประกอบ 24	ภาพร่างผลงาน ชั้นที่ 2	36
ภาพประกอบ 25	ภาพร่างผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1	37
ภาพประกอบ 26	ภาพร่างผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2	37
ภาพประกอบ 27	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	38
ภาพประกอบ 28	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	39
ภาพประกอบ 29	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	39
ภาพประกอบ 30	ขั้นตอนการเย็บผ้าให้เกิดรูปทรง	40
ภาพประกอบ 31	ขั้นตอนการนำผ้าถุงมาตัดเป็นเส้น	41
ภาพประกอบ 32	ขั้นตอนการนำผ้ามาเย็บ	41
ภาพประกอบ 33	ขั้นตอนการนำผ้าถุงมาม้วนและใส่ใยสังเคราะห์	42
ภาพประกอบ 34	ขั้นตอนการเชื่อมโยงเข้าหากันเป็นอันเสร็จสมบูรณ์	42
ภาพประกอบ 35	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านหน้า)	46
ภาพประกอบ 36	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านซ้าย)	47
ภาพประกอบ 37	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านขวา)	47
ภาพประกอบ 38	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 (ด้านหน้า)	49
ภาพประกอบ 39	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 (ด้านซ้าย)	50
ภาพประกอบ 40	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 (ด้านขวา)	51
ภาพประกอบ 41	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านหน้า)	53
ภาพประกอบ 42	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านขวา)	54
ภาพประกอบ 43	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านซ้าย)	55
ภาพประกอบ 44	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านหลัง)	56
ภาพประกอบ 45	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2 (ด้านหน้า)	57

ภาพประกอบ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2 (ด้านใน).....58

บทที่ 1

บทนำ

แรงบันดาลใจเบื้องต้น

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นแรกที่สำคัญ เป็นสังคมอันดับแรกที่เราสร้างให้มนุษย์รู้จักการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกัน ก่อให้เกิดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แน่นอนใกล้ชิดที่เต็มเปี่ยมไปด้วย ความรักความอบอุ่นที่พ่อ แม่ และครอบครัว ส่งมาถึงลูก ปลูกฝังความสัมพันธ์คุณงามความดีเพื่อเป็นแหล่งผลิตคนสู่สังคม เพราะสังคมจะดีได้ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การปลูกฝังจากครอบครัว

อรุณางค์ เกียรติอุทัย, 2559 ได้กล่าวว่า ความเป็นอยู่ร่วมกันของครอบครัวในวัยเด็กที่สัมผัสถึงความรักความอบอุ่นจาก พ่อ แม่ และครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดกัน การเอาใจใส่ซึ่งกัน และกัน ปลูกฝังความเป็นวิถีชีวิตชนบทอีสาน ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก ความอบอุ่นที่เรียบง่าย แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปการดำเนินชีวิตจึงมีความเปลี่ยนแปลงต่างคนต่างก็มีบทบาท และหน้าที่แตกต่างกัน มีภาระหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น จึงทำให้การอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา การพูดคุย การทำกิจกรรมร่วมกันของคนในครอบครัวลดน้อยลงแต่เมื่อวันเวลาผ่านไปภาพความประทับใจที่เคยมีในอดีตที่ผ่านมากลายเป็นความทรงจำระหว่างแม่กับลูกแม่ซึ่งเป็นผู้กำเนิด ให้ชีวิตสร้างความรู้สึกลูกพ้นอันดับแรกที่ เกิดจากสัญชาตญาณของมารดา ผู้ให้กำเนิดซึ่งยังคงตราตรึงไว้ เพื่อให้นึกถึงวันเวลาแห่งความสุขที่เคยผ่านมา

ผู้สร้างสรรค์รู้สึกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสิ่งแรกที่กำเนิดสายโลหิตและชีวิตที่สร้างความทรงจำจากความรักที่แม่มอบให้ ที่ออกมาจากจิตใจที่บริสุทธิ์ เกิดเป็นความผูกพันแห่งสายสัมพันธ์ที่ดั่งงาม ที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อแม่ กลายเป็นความทรงจำที่เต็มไปด้วยภาพแห่งความประทับใจ ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อผสม โดยการใช้วัสดุที่มีความหมายต่อจิตใจ นำเสนอความผูกพัน ที่ก่อให้เกิดสายใยแห่งความรักความอบอุ่นสื่อให้เห็นถึง สายใยความผูกพันระหว่างแม่กับผู้สร้างสรรค์

จากเหตุผลดังกล่าวผู้สร้างสรรค์จึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน ภายใต้แนวความคิด ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่มีเรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้สร้างสรรค์ และแม่ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด สร้างความทรงจำ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรักที่แม่มอบให้ อันออกมาจากจิตใจเกิดเป็นความผูกพันแห่งสายสัมพันธ์อันดีงามจากแม่สู่ลูก นับเป็นความรู้สึกอันดับแรกที่เป็นสัญชาตญาณของแม่ จึงเกิดเป็นสายใยแห่งความอบอุ่น ที่อบอวลไปด้วย ความรัก

ความผูกพัน ที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อแม่ เกิดเป็นความทรงจำ ที่สื่อให้เห็นถึง อารมณ์ความรู้สึกที่ทำให้ผู้สร้างเกิดความสุขทุกครั้งเมื่อนึกถึงภาพความประทับใจในอดีตที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การถักการทอผ้าไหม ที่สร้างสายสัมพันธ์แห่งวัฒนธรรมอันดีงาม จึงสะท้อนออกมาผ่านเทคนิคสื่อผสม ที่มีการใช้วัสดุของผ้ามาผสมผสานกัน โดยมีการใช้สีเส้นและรูปทรง แสดงถึงความรู้สึกที่งดงามแบ่งบานภายในจิตใจที่เปรียบเหมือนตัวแทน ความรัก ความผูกพัน อันเป็นสายใยแห่งความทรงจำระหว่างผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อแม่ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจสำคัญทำให้ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาผ่านผลงานชุดนี้

จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษา สัมพันธภาพความรักความผูกพันระหว่างแม่และลูก
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะสื่อประสมจัดวาง สื่อถึง สายใยแห่งความผูกพัน

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา แสดงออกเกี่ยวกับ ความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัว ที่แสดงถึงความผูกพัน ที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก จนเกิดเป็นสายใยแห่งความรักที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อแม่ ยังคงเป็นภาพที่ประทับใจ และเก็บไว้ในความทรงจำ
2. ขอบเขตด้านรูปแบบ เป็นผลงานศิลปะสื่อประสมจัดวาง ที่สามารถปรับเปลี่ยนขนาดตามสภาพพื้นที่ โดยผู้สร้างสรรค์มีการใช้ลวดลายผ้าถุงนำมาจัดองค์ประกอบเป็น รูปทรงของ อุ้งนอนของเด็ก รูปทรงมุ้ง มีลักษณะการซ้ำของลวดลายเปรียบเสมือนดอกไม้ที่กำลังแบ่งบาน
3. ขอบเขตด้านเทคนิค ผู้สร้างสรรค์ได้ให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ รูปทรงของผลงาน ที่มีความหมายในความรู้สึกที่ผู้สร้างสรรค์มีความผูกพัน โดยการใช้เทคนิคผสม ซึ่งใช้ผ้าประกอบเป็นรูปทรง เช่น อุ้ง มุ้ง หลังจากนั้นนำเส้นผ้า มาถักทอ ผูกมัดเพื่อให้เกิดลวดลายบนผ้าที่มีขนาดเล็กขนาดใหญ่แตกต่างกันไปทำให้เป็นมิติของ เส้น สี เกิดขึ้นในผลงานสื่อผสม ซึ่งสีเส้นของวัสดุที่นำมาใช้ เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน

กรอบแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงาน (Conceptual of Frame Work)

การสร้างสรรค์ผลงานเป็นการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความรักความผูกพัน อันเป็นสายใยแห่งความทรงจำระหว่างผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อแม่ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจสำคัญทำให้ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาผ่านผลงาน มาสู่จุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อศึกษาสัมพันธภาพ ความรัก

ความผูกพัน ระหว่างผู้สร้างสรรค์กับแม่ และเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม โดยนำไปสู่กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหา ความรัก ความผูกพัน จัดทำภาพร่างต่อจากนั้นเริ่มสร้างสรรค์ผลงานโดยการชิงตริงเส้นผ้าถูง เพื่อถักทอให้เกิดลวดลายบนผ้าที่เตรียมเป็นโครงไว้ เมื่อทำเสร็จเรียบร้อยแล้วนำผ้ามาเชื่อมโยงระหว่างรูปทรงให้เข้าหากัน เพื่อให้ผลงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ขั้นตอนต่อไปคือการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ ด้านเทคนิค เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้แสดงถึง ความรัก ความผูกพัน เกิดเป็นพื้นที่แห่งความอบอุ่น เพื่อให้สอดคล้องกันระหว่างแนวความคิด และผลงานสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สายใยความผูกพัน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เปรียบเสมือนสายสัมพันธ์เชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกถึงกัน ความรักความผูกพัน ที่อบอุ่นเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักระหว่างแม่กับลูกที่ไม่สามารถตัดกันขาดอันก่อให้เกิดความห่วงใย ความห่วงหาอาทรให้ซึ่งกัน และกันเสมอมา
2. ศิลปะสื่อผสมจัดวาง หมายถึง ผลงานที่เกิดจากการสร้างสรรค์ผ่านวัสดุผ้า เส้นใยของผ้าถูงโดยการจัดวางเพื่อให้รู้สึกถึงบรรยากาศความอบอุ่น ไปด้วยความรักจากแม่ที่โอบกอดลูกไว้
3. ความเป็นแม่ หมายถึง ผู้ให้กำเนิดให้ความรักอันบริสุทธิ์อบรมสั่งสอนคอยเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้ลูกสุขสบายเป็นคนดี และปลูกฝังวัฒนธรรมอันดีงามให้แก่ลูก

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลภาคเอกสาร
2. ข้อมูลภาคสนาม/ข้อมูลทางกายภาพ/ข้อมูลจากสภาพแวดล้อม
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
4. งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลภาคเอกสาร

เนื้อหาในบทนี้ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในเนื้อหาเพื่อศึกษาประกอบ ควบคู่ในการสร้างสรรค์ผลงานโดย พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2540 ได้กล่าวว่า การพัฒนามนุษย์นั้น สังคมมีบทบาทในการถ่ายทอดคุณลักษณะ ค่านิยม ทักษะ และความเชื่อ สังคมจะหล่อหลอม บุคลิกภาพของมนุษย์โดยการที่มนุษย์จะรับและถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ จากสังคมมาโดยกระบวนการสังคม ประกิต (Socialization Process) หน่วยแรกของสังคมที่เป็นตัวแทนสถาบันสังคมในการถ่ายทอด ค่านิยม ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ของสังคมให้แก่สมาชิกของสังคมนั้น คือ ครอบครัว ฉะนั้น ครอบครัวจึงเป็นหน่วยของสังคมหรือองค์กรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้าง และพัฒนาประชากร ของสังคมความสำคัญของครอบครัวต่อสมาชิก ดังที่ได้กล่าวไว้ตอนต้นถึงความสำคัญของครอบครัวที่มีต่อสมาชิกของครอบครัวแต่ละบุคคลนั้นมีผลต่อการพัฒนาตนทุกด้านของบุคคลมาก เพราะครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกของมนุษย์ แม้ครอบครัวจะมีวิวัฒนาการมาหลาย รูปแบบแต่ครอบครัวทุกรูปแบบมีความสำคัญเหมือนกันต่อสมาชิกในประเด็นหลักต่อไปนี้

- ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งปรากฏในทุกลักษณะของครอบครัว อย่างน้อยที่สุดเมื่อเด็กอยู่ในวัยทารก

- ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ถ้าความสัมพันธ์ดี ครอบครัว ก็จะมั่นคง และสร้างสรรค์ สมาชิกในครอบครัวก็จะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

- ความสำคัญในหน้าที่ 4 ประการของครอบครัวที่มีต่อบุคคลจะปรากฏในทุกวัฒนธรรม คือ ให้อาหารในการต่อสู้ชีวิต บทบาททางเพศทั้งชาย และหญิง ค่านิยม ทักษะในการประกอบ อาชีพและสุนทรียภาพแห่งชีวิต

หน้าที่ในการให้ความรักในวัยทารกเด็กจะได้รับการคุ้มครองรัดในระหว่างให้นมมารดา จะทำให้เขาเกิดความไว้วางใจ เขาได้รับการเปลี่ยนผ้าที่เปียกและ และมีคนในครอบครัวมาเล่นด้วย

เมื่ออายุได้ 3 เดือน เขาก็เริ่มจะเห็นความแตกต่างระหว่าง บุคคลแต่ละคน รู้ว่าใครเป็นใคร ในครอบครัว การอุ้มชูแสดงความรักเด็กจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้เขาปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอกได้ การดูแลด้วยความรักความใกล้ชิดของแม่จะช่วยให้เด็กมีบุคลิกภาพที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ความรัก และการให้กำลังใจจากครอบครัวจะช่วยให้เขาเติบโตเป็นคน มีความสุข และมีความเชื่อมั่น ในตนเอง เด็กจะได้รับความรักที่ต่อเนื่องไม่ขาดหายนั้น ต้องมาจากครอบครัว (พรธรรมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2540)

นอกจากนี้ผู้สร้างสรรค์เห็นว่าบทความของ พรธรรมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ ได้ให้ความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างแม่กับลูก เช่นเดียวกับ วิบูล ลิ้มวรรณ ที่ได้พูดถึงเกี่ยวกับ ศิลปะ ความรัก และครอบครัว กล่าวกันว่า ครอบครัว เป็นสถาบันเล็กที่สุดของสังคมแต่มีความ สำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะผู้สร้างสมาชิกให้สังคมและประเทศชาติ ครอบครัวเป็นบ้ำ แรกที่หล่อหลอมลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของสมาชิก ตั้งแต่เด็กจนเติบโตใหญ่ เพราะช่วงเยาว์วัย เด็กจะซึมซับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เข้าไว้ ดังนั้น พฤติกรรมของสมาชิก ในครอบครัวจะมีผลกระทบโดยตรงต่อลักษณะนิสัยและ พฤติกรรมของเขาในอนาคต ครอบครัวที่อบอุ่น มีความรัก ความผูกพันกันระหว่างสมาชิกใน ครอบครัว จะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของ ความรัก เมื่อเขาโตขึ้นจะรู้จักแบ่งปันความรัก ไปสู่เพื่อน ไปสู่สังคม และในที่สุดก็ไปถึงสังคมใหญ่คือประเทศชาติ และประชาชน แต่ในทางตรงกันข้ามหาก ครอบครัว ขาดความรัก ขาดความผูกพันซึ่งกัน และกัน แล้วสมาชิกของครอบครัวนั้นคงไม่สามารถ เพื่อแม่สิ่งที่ดีไม่เคยมี และไม่เคยได้รับไปสู้อใครได้ ความรักเป็นสัญชาตญาณที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน ตั้งแต่รักตนเอง รักพ่อแม่ รักคนรัก รักเพื่อน และรักเพื่อนมนุษย์ การแสดง ความรัก และการแสดง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับความรักนั้นแต่ละคนจะแสดงออกมาในรูปแบบแตกต่างกันไป บางคนอาจจะ เก็บความรักที่ตนมีต่อสิ่งต่าง ๆ ไว้ในใจ บางคนบันทึกความรักของตนไว้ในบทกวี ในขณะที่ศิลปินผู้ สร้างสรรค์ศิลปะจะแสดงความรัก ออกมาในผลงานศิลปะ อาจจะเป็นบทเพลง บทกวี งานจิตรกรรม ประติมากรรม และสื่อทางศิลปะอื่น ๆ ความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุดระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกัน คือ ความรักระหว่างแม่กับลูก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรักระหว่างแม่กับลูกเป็นความรักที่แนบแน่น ลึกซึ้งเริ่มตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิเป็นต้นมาตราจบวันตายมนุษย์ จึงถือว่า ความรักที่แม่มีต่อลูกนั้น เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่เป็นความผูกพันที่ไม่มี สิ่งใดมาทำลายได้ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในชีวิตจิตใจของทุกคน เพราะมนุษย์ทุกคนไม่เป็นแม่ก็ต้องเป็นลูกจึงต้องมีความรักในฐานะแม่หรือลูกด้วยกันทุกคน เป็นที่ ยอมรับกันว่าศิลปินผู้สร้างงานศิลปะมักเป็นผู้ที่มีความรู้สึกไวใน การรับสิ่งที่มากระทบจิตใจและ ความรักระหว่างแม่กับลูกได้ก่อให้เกิดความบังคาลใจแก่ศิลปินจำนวนไม่น้อยแล้วแสดงให้ปรากฏ ออกมาในผลงานศิลปะประเภทต่าง ๆ มาแต่โบราณกาลความรัก และความผูกพันระหว่างแม่กับลูกได้ ปรากฏในงานศิลปกรรมมาช้านานโดยเฉพาะในศิลปะตะวันตกนั้น ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่หลายคนได้สร้าง เป็น ศิลปกรรมอมตะที่เกี่ยวกับความรักของแม่ และลูกไว้น้อย ตั้งแต่ยุคฟื้นฟูศิลปะ วิทยาของยุโรป

(Renaissance คริสต์ศตวรรษที่ 14-16) (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, 2542)

โดยผู้สร้างสรรค์เห็นว่า วิบูลย์ ลี้สุวรรณ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับครอบครัวที่เป็นจุดเริ่มต้นของความรัก ความผูกพัน ดังเช่นเดียวกับ นิยม บุญมี ที่ว่าด้วยความหมาย และความสำคัญของครอบครัวครอบครัวเป็นสถาบันสังคมหน่วยเล็กที่สุด แต่เล็กที่สุด เป็นสถาบันที่มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นในทางสายโลหิต ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันแรกของการวิวัฒนาการของมนุษย์ และเป็นสถาบันเดียวที่ให้กำเนิด และทำหน้าที่วางรากฐานอันสำคัญให้แก่สถาบันอื่น ๆ เราจะพบว่าไม่มีเราจะพบว่าไม่มีสถาบันใด ๆ ในสังคมจะทำหน้าที่ อันสำคัญได้ดีเหมือน หรือ แทนสถาบันครอบครัวได้ ครอบครัวเป็นสถาบันที่ให้กำเนิดทุกอย่าง และยังเป็นสถาบันเดียวที่สังคมมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญหลายอย่างแก่ชีวิตของมนุษยชาติ สถาบันครอบครัวเป็นตัวกำหนดบุคลิกลักษณะโดยเฉพาะให้กับสมาชิกในครอบครัว ความผูกพัน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่พ่อ - แม่มอบให้แก่สมาชิกคือความจริงในชีวิตพฤติกรรม ซึ่งให้เห็นว่า พ่อ - แม่ก็มนุษย์ย่อมมีอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตาม ที่พ่อ - แม่แสดงออกจะเป็นความจริงที่ชี้ให้เห็นว่า พ่อ - แม่ก็เป็นมนุษย์ สภาวะ สถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าแต่สิ่งที่จะมาเปลี่ยนแปลงความจริงของ พ่อ - แม่ไม่ได้ นั่นก็คือ ความรักอันมั่นคง และบริสุทธิ์ใจต่อลูก ๆ เสมอ

ครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญแก่การดำรงชีพของมนุษย์อย่างหนึ่ง เรายังไม่พบว่า มีสังคมมนุษย์ใดในโลก ตั้งแต่อดีตกาลอันนานโพ้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ที่สามารถดำรงอยู่ได้โดยปราศจากสถาบันทางสังคมที่เราเรียกกันว่า ครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่ประกอบด้วยวัฒนธรรมประจำชาตินั้น ๆ มรดกของสังคมจะอยู่รอดได้ก็ต้องอาศัยพลังจากพ่อแม่ช่วยอบรมสั่งสอนลูก โดยถ่ายทอดวัฒนธรรมทางด้านจิตใจ และวัตถุให้แก่สมาชิกในครอบครัว

ความผูกพันความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานนอกบ้านของสมาชิกในครอบครัวมีมากขึ้น เวลาที่จะแบ่งปันเพื่อความสัมพันธ์อันดีก็ลดน้อยลงไป เช่น เข้าตื่นขึ้นมาทุกคนต้องมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบโดยตรง ลูกๆไปโรงเรียนแต่พ่อ ไปทำงานก่อนลูก ๆ จะตื่นนอน หรือ แม่บ้านที่ทำงานนอกบ้านก็ต้องรีบร้อนในการเตรียมอาหารเช้า เพื่อตนเองจะได้มีเวลาเตรียมตัวไปทำงานได้ทันตามเวลาเมื่อถึงเวลาอาหารมื้อเย็น ลูก ๆ อาจต้องรับประทานอาหารกันเองตามลำพัง เพราะพ่อ -แม่อาจติดงานเลี้ยงงานสังคมนอกบ้าน พ่อบ้านยังติดประชุม วันหยุดอาจต้องไปติดต่อธุรกิจต่างจังหวัด ไปประชุมสัมมนา ไปดูงาน ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวที่เคยมีต่อกันถึงแม้จะแน่นแฟ้นอยู่ก็อาจเสื่อมคลายลงได้ (นิยม บุญมี, 2526)

ซึ่งในการให้ความหมายเกี่ยวกับ ความรัก ความผูกพัน ความสัมพันธ์อันเกิดขึ้นในครอบครัวที่นิยม บุญมี ได้กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างเห็นว่า การเกิดความรักภายในครอบครัวก็มีจุดเริ่มต้นมา

จากการถูกปลูกฝังด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ดังเช่น สมชาย นิลอาธิ ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบและความหมายของวัฒนธรรม ค่านิยมของวัฒนธรรมประการที่ 2 คือ ความคิด (Idea) ซึ่งเป็นเรื่องของการสร้างระบบความคิดร่วมกันของผู้คนในแต่ละกลุ่มสังคม จนมีลักษณะเป็นความเชื่อ (Belief) ซึ่งมีการจัด ระเบียบความคิดในกรอบของเหตุผลในกลุ่มสังคมของตัวเอง และเป็นค่านิยม (Value) ที่มีเป้าหมายร่วมกัน และใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินการกระทำต่าง ๆ ของพวกเดียวกันเองตามทัศนะ ดังกล่าวนี้นี้ วัฒนธรรมก็คือ ตัวแบบที่สังคมสร้างขึ้นร่วมกัน เพื่อเตรียมคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยคำอธิบายอย่างมีเหตุผลตามความเป็นจริง ซึ่งแต่ละสังคมจะมีความคิดจินตนาการในการสร้างวัฒนธรรมแตกต่างกันไป แต่จะต้องมีความคิดหลักที่เห็นพ้องต้องกัน คิดเห็นร่วมกันตามที่เห็นว่าจะสามารถใช้ สื่อสารและใช้จัดระเบียบของตนได้

ภาพลักษณ์รวมและการบูรณาการวัฒนธรรม วัฒนธรรมคือ ระบบบูรณาการ (Integrated System) ขนบธรรมเนียมประเพณีย่อย ๆ มาผสมหลอมรวมกัน โดยมักจะมีการนำความคิด แบบแผนพฤติกรรม และผลงานที่เป็นวัตถุมาร่วมกันในการปฏิบัติทางวัฒนธรรมให้สัมพันธ์กัน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับแบบแผนหลักใหญ่แต่ละขนบธรรมเนียมย่อยที่บูรณาการกัน ครั้นเมื่อบูรณาการกันแล้วจะเรียกว่า ภาพลักษณ์รวมหรือภาพชมรม ทางวัฒนธรรม (สมชาย นิลอาธิ, 2543)

นอกจากนี้ผู้สร้างสรรค์มองว่าการมีวัฒนธรรมที่ตึงตัง สมชาย นิลอาธิ ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ย่อมประกอบไปด้วย ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่ครอบครัวได้ปลูกฝังและสืบสานต่อกันมาอย่างยาวนาน ดังที่ นิยม บุญมี ได้กล่าวว่า ขนบธรรมเนียม - ประเพณี - วัฒนธรรมของสังคม เป็นมูลเหตุที่สำคัญที่จะผลักดันให้คนท้อง ถูกรอง การดำรงชีวิตของมนุษย์ ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขอบข่ายของธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ของแต่ละชาติแต่ละภาษาที่สังคมนั้น ๆ ได้กำหนดไว้ ในเมื่อสังคมเรายึดถือประเพณีเป็นแบบแผน คนที่เป็นโตเป็นผู้ใหญ่และมีความพร้อมที่จะมีครอบครัวหรือการสร้างหลักฐานให้มั่นคงเป็นปึกแผ่นในวันข้างหน้าก็จะมี การเลือกคู่ครองและแต่งงานในที่สุด และถ้าความต้องการของบางคนบางคนไม่สามารถจะเลือกคู่ครองและคิดที่จะอยู่เป็นโสดตลอดชีวิตก็อาจจะทำได้ เพราะเกิดจากการต้องการเฉพาะตัวของเขาเอง ซึ่งขนบธรรมเนียม - ประเพณีวัฒนธรรมก็ไม่สามารถฝืนใจบีบบังคับเขาได้ แต่โดยทั่วไปอิทธิพลทางขนบธรรมเนียม ประเพณี - วัฒนธรรมมีผลทำให้คนคิดที่จะแต่งงาน เพื่อสร้างฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวมากกว่าที่จะอยู่ อย่างโดดเดี่ยว (นิยม บุญมี, 2526)

ซึ่งนอกจากนี้การที่มี ความเป็นวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมแบบแผนในการดำรงชีวิต เช่นดั่งกับ นิยม บุญมี ได้ให้ความหมายไว้ ซึ่งผู้สร้างสรรค์เห็นว่าการเกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกัน ดังเช่น อมรา พงศาพิชญ์ ได้ให้ความหมายว่ากระบวนการทัศน์ เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทฤษฎีและวิธีวิทยา คำว่า วัฒนธรรม อาจมีความหมายต่างกันสำหรับ แต่ละบุคคล และยิ่งคำว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมยิ่งจะมีความหมายต่างกัน

มากยิ่งขึ้น เนื้อหาในภาคที่หนึ่งนี้จะมุ่งพิจารณาเรื่องความหมายของคำว่าวัฒนธรรม องค์ประกอบ และคุณสมบัติ ของวัฒนธรรม รวมทั้งแนวทางการศึกษาวัฒนธรรมในเรื่องของ การศึกษาวัฒนธรรม แต่ละวัฒนธรรม การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ตลอดจนกรอบ การมอง วัฒนธรรม อาจเรียกได้ว่า เนื้อหาในภาคที่หนึ่งเป็นการปูพื้นเชิง ทฤษฎี และวิธีวิทยา ซึ่งหมายถึงแนวทางการวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูลด้วยส่วนเนื้อหาในภาคที่สองจะเป็นเรื่องวัฒนธรรม และ การพัฒนา หรือ การมองวัฒนธรรมในบริบทของสังคม อิทธิพลจากอุดมการณ์พัฒนาของรัฐ ที่ได้รับการนำเสนอแนวคิดทฤษฎี และวิธีวิทยาเพื่อศึกษาวัฒนธรรมเป็นการเสี่ยงที่จะถูกวิจารณ์ อยู่บ้าง เพราะเรื่องวัฒนธรรมเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม มีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ คติความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนกับว่าทุกคนรู้อยู่แล้วว่าวัฒนธรรม คืออะไร บางคนอาจมองว่าในเมื่อชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมเป็นส่วน ของชีวิตก็ ไม่จำเป็นที่จะต้องสร้างทฤษฎีหรือกำหนดวิธีวิทยาขึ้นมาเพื่อใช้ศึกษาวัฒนธรรม เพียงแต่ทำ ความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และขณะเดียวกันก็ใช้ชีวิตตามวัฒนธรรมของตนเป็นปฏิบัติการ ทางวัฒนธรรมไปด้วยเลย การศึกษาวัฒนธรรมในลักษณะนี้เป็นการมองจากทัศนะของผู้ที่อยู่ใน วัฒนธรรมในฐานะผู้ปฏิบัติ เป็นวิธีคิดแนวทางหนึ่งที่ใช้ประสบการณ์เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ วัฒนธรรม

ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และวิถีชีวิต การที่มนุษย์อยู่ด้วยกันย่อมจะต้องมีข้อตกลง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า อะไรควรทำอะไรไม่ควรทำหรืออะไรคือ ข้อตกลงที่ไม่เป็นทางการแต่ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัตินี้เรียกว่าขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือธรรมเนียม หรือประเพณี คนไทยเมื่อพบกันมักจะมีธรรมเนียมยกมือไหว้เป็น การแสดงความเคารพโดยที่ผู้มีอาวุโสหน่อยเป็นผู้ยกมือไหว้ผู้มีอาวุโสกว่าเมื่อย้ายบ้านก็อาจมีธรรมเนียม ขึ้นบ้านใหม่ พฤติกรรม หลายอย่างที่คนไทยทำเป็นประจำโดยที่เรามองอย่างผิวเผินแล้วจะรู้สึก ว่าไม่มีประโยชน์ แต่หลายคนก็จะทำเพื่อเป็นการทำตามธรรมเนียม ฉะนั้นธรรมเนียมประเพณีก็คือแนว ปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคมโดยคนรุ่นหลังเรียนรู้จากคนรุ่นก่อน แล้วยึดถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมาเรื่อย ๆ อาจมีการปรับปรุงแก้ไขบ้าง แต่การเปลี่ยนแปลงก็เป็นไปอย่างช้า ๆ ใช้เวลาเป็นปี ๆ การประพฤติ ปฏิบัติตามธรรมเนียมนี้ มีทั้งการประพฤติปฏิบัติในระดับบุคคลต่างคนต่างทำ แต่ละคนก็ยังปฏิบัติ เหมือนกัน เช่น การถอดรองเท้าก่อนเข้าบ้าน และการประพฤติปฏิบัติในระดับสังคมคือการร่วมทำ กิจกรรมพร้อม ๆ กันในลักษณะพิธีกรรม เป็นการจัดงานประเพณี เช่น ประเพณีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ประเพณี แห่นางแมว ประเพณีบุญพระเวท เป็นต้น (อมรา พงศาพิชญ์, 2534)

เมื่อได้ศึกษาความเป็นมาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตที่เป็นจุดเริ่มต้น การอยู่ร่วมกันของครอบครัวที่ปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กที่ อมรา พงศาพิชญ์ ได้กล่าวมาซึ่ง การทอดผ้าไหม ที่เป็นกิจกรรมร่วมกันที่มีวัฒนธรรมในการทำมาอย่างช้านานจึงมีความสอดคล้องกับ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ

ที่ได้กล่าวไว้ว่า การทอผ้าประเภทต่าง ๆ ของอีสาน ไม่ว่าจะเป็นผ้ามัดหมี่ ชิด จก นอกเหนือจากกรรมวิธีและขั้นตอนในการทอผ้าแล้ว การกำหนดลวดลายและสีสันทันทีมีส่วน สำคัญที่จะช่วยให้ผ้าเกิดความงดงาม ประสานกับคตินิยมของกลุ่มชน โดยเฉพาะการออกแบบลวดลายต่าง ๆ นั้น นอกจากช่วยให้เกิดความงามแล้ว ลวดลายของผ้าบางกลุ่มยังใช้เป็นสิ่งบ่งบอกถึงสถานะทางสังคม และเศรษฐกิจด้วยการประดิษฐ์ลวดลายของผ้าในภาคอีสานก็คล้ายคลึงกับการออกแบบลายผ้าพื้นบ้านทั่วไป ที่มักได้รับแรงบันดาลใจมาจากสิ่งที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน (วิบูลย์ ลีสุวรรณ, 2550)

โดยข้อมูลที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลมาเพื่อให้เห็นถึง ความรัก ความผูกพันกันที่มีสัมพันธ์ภาพอันดีภายในครอบครัวที่ประกอบไปด้วยการปลูกฝังขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีที่มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การถัก การทอ ที่อยู่ในวิถีชีวิตเป็นแนวปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคมซึ่งเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับความรัก ความผูกพันในครอบครัวที่มีจุดเริ่มต้นจากวัฒนธรรมที่เกิดจากรุ่นสู่รุ่นที่มีมาอย่างยาวนานซึ่งทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้เห็นถึงประเด็นในการสร้างสรรค์ผลงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลภาคสนาม/ข้อมูลทางกายภาพ/ข้อมูลจากสภาพแวดล้อม

เก็บข้อมูลจากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสและมีความผูกพันกับวิถีชีวิตครอบครัวชนบทอีสาน
สิ่งที่ได้เห็นและเติบโตมาจากครอบครัวระหว่างแม่กับลูกที่เปี่ยมไปด้วยความรักความอบอุ่นท่ามกลาง
สภาพแวดล้อมที่มีผู้คนดำรงชีวิตด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นภาพที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกแห่ง
ความรักความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัว และกระตุ้นเตือนให้ผู้สร้างสรรค์คิดคำนึงความอยู่เสมอ
เพราะผู้สร้างสรรค์ได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยครอบครัวที่มีความห่วงใยให้ซึ่งกันและกัน
เต็มเปี่ยมไปด้วยสายใยแห่งความผูกพัน

ภาพประกอบ 1 ความรักแม่และลูก
(ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ ณ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
เมื่อ 25 กันยายน 2563)

ภาพประกอบ 2 ความรักแม่และลูก
(ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ ณ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
เมื่อ 25 กันยายน 2563)

ภาพประกอบ 3 ความรักแม่และลูก
(ที่มา: ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ ณ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
เมื่อ 25 กันยายน 2563)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด สายใยแห่งความผูกพัน ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเพื่อการสร้างสรรค์ และวิเคราะห์ผลงานดังนี้

1. แนวคิดของ โรเจอร์ ฟราย (Roger Fry) ได้กล่าว จิตรกร และนักวิจารณ์ศิลปะ เป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนแนวคิดที่ว่าศิลปะ คือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์ หรือ ที่ที่อยู่ภายในของชีวิต และธรรมชาติ แต่มีความเห็นเพิ่มเติมว่านอกจากศิลปะคือการแสดงออกหรือเป็นตัวแทนของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดแล้ว ผลงานนั้นจะต้องแสดงถึงคุณค่าของรูปทรง องค์ประกอบทางศิลปะ อันได้แก่ เส้น น้ำหนัก ระบาย (Space) สี และลักษณะผิวด้วยถือว่าเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่า (ชาลนรงค์ พรรุ่งโรจน์, 2522)

แนวคิดของ โรเจอร์ ฟราย (Roger Fry) ซึ่งได้นำมาประกอบการศึกษาในด้านการใช้เส้น เพื่อให้เกิดการแสดงออกของอารมณ์ภายในผลงาน สร้างคุณค่าให้ผลงานได้สื่อความหมายจากภายในที่เปรียบเสมือนตัวแทนของ ความรู้สึก เพื่อพัฒนาผลงานให้มีการแสดงออกผ่าน อารมณ์ ความรู้สึก ผ่านเส้นมากยิ่งขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับเส้น ของ อารี สุธิพันธ์ ที่ได้กล่าวไว้ว่า จัดเป็นส่วนประกอบของรูปแบบ (Form) อันที่ 2 ต่อจากจุด เพราะเส้นเกิดจากจุดหลายพันล้านจุด ลากติดต่อกันบนระนาบผิวหน้าของวัตถุ ถ้าเราสังเกตแมงมุมเคลื่อนไหวย เราจะเห็นว่าแมงมุมเป็นนักสร้างสรรค์เส้นชั้นยอดผู้หนึ่ง และเส้นใยของแมงมุนั้นมีส่วนช่วยในการหาอาหารของแมงมุมด้วยเส้นที่เกิดจากการลาก ชูต ชีต เขียน ด้วยวัสดุต่างกัน ในทิศทางต่างกัน เรากำหนดทิศทางของเส้นที่เห็นว่า เป็น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นสลับฟันปลา ฯลฯ เส้นโค้ง และเส้นหยัก เห็นเป็นเส้นโค้งและเส้นหยัก เมื่อมองด้านหน้าในลักษณะ 2 มิติ แต่ถ้าเรามองมาจากด้านบนเราก็จะเห็นเส้นทั้งสอง เป็นเส้นตรงได้ ซึ่งแสดงว่าเรามองเส้นในลักษณะของ 3 มิติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทิศทางที่มองและตำแหน่งของเรา ดังนั้นจึง มักปรากฏเสมอว่า เส้นต่าง ๆ ที่เรามองเห็นนั้น อาจกลายเป็นเส้นอื่น ๆ ไปได้ ไม่มีเส้นใดที่แน่นอนเลย เว้นไว้แต่จะกำหนดให้แน่นอนว่าเส้นนั้น ๆ อยู่ในลักษณะ 2 มิติ หรือ 3 มิติ 2 เรามองเส้นเมื่อปรากฏในลักษณะ 2 มิติ มักจะให้ความรู้สึก ต่าง ๆ เช่น เส้นตรงให้ความรู้สึกรวดเร็ว เส้นโค้งให้ความรู้สึกอ่อนไหวเคลื่อนไหวหรือแข็งแรง เป็นต้น (อารี สุธิพันธ์, 2532)

เส้นแต่ละเส้น ถ้าเราต่อกันแต่ละช่วง โดยมีลักษณะอย่างเดียวกัน เช่น เส้นตรงกับเส้นตรงด้วยกันจะให้ความรู้สึกตะกุกตะกักไม่ราบเรียบ หรือเส้นโค้งกับเส้นโค้งด้วยกันก็จะทำให้รู้สึกคล้ายกับไหลคลดเคี้ยวติดต่อกันรู้สึกว่ามี ความกลมกลืนตลอด และถ้าลากเส้น

ให้มีลักษณะซ้ำ ๆ กัน เช่น เส้นตรงกับเส้นตรงบางทีก็ให้ความรู้สึกไปทางเดียวย้อนกลับไม่ได้ ขณะเดียวกันถ้าลากเส้นให้มีขนาดต่างกัน ขาดกันบ้าง เป็นบางตอนอาจให้ความรู้สึกน่าตกใจแต่ถ้าลากติดต่อกันไปตามลักษณะของความรู้สึกสัมผัสอาจจะแสดงเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการลากเวลา

(อารี สุทธิพันธ์, 2532)

แนวความคิดเรื่องเส้นที่ผู้สร้างสรรค์นำมาเป็นแนวคิด ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้นำมาศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานในการใช้เส้นที่ทำให้เกิดความหลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น มีการใช้เส้นตรง เส้นโค้ง เข้าไปในผลงานสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความน่าสนใจ ส่งผลให้ผลงานมีอารมณ์ความรู้สึกมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้สร้างสรรค์มีความสามารถหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานได้เรื่อย ๆ

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับสัญลักษณ์ (Symbol) ของ อาจารย์ชลุด นิมเสมอ ซึ่งได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสัญลักษณ์ว่า สิ่งหนึ่งที่ใช้แสดงความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง หรือเครื่องหมายที่ใช้ แทนรูปความคิด เช่น นกเขาเป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ สิ่งใดเป็นสัญลักษณ์ของความ กล้าหาญ เป็นสัญลักษณ์ของการเพิ่ม H เป็นสัญลักษณ์ของธาตุไฮโดรเจน ฯลฯ การสร้างสรรค์ คือ การสร้างสัญลักษณ์หนึ่งขึ้นเพื่อสื่อความหมาย ความหมายที่ใช้ สื่อสารระหว่างมนุษย์ในชีวิตประจำวันนั้น เราใช้สัญลักษณ์ธรรมดาที่เข้าใจกันดีอยู่แล้ว แต่ ศิลปะเป็นการสื่อความหมายจากจิตใจส่วนลึก จะต้องใช้สัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นใหม่ให้เหมาะสม เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงพุทธิปัญญา หรืออารมณ์สะเทือนใจ จิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี บทประพันธ์ ล้วนเป็นสัญลักษณ์ การประกอบกันของรูปเรขาคณิต หรือรูปทรงอิสระ ในศิลปะแบบนามธรรมเป็นสัญลักษณ์ ต้นไม้ ผลไม้ รูปคนในงานศิลปะแบบรูปธรรมก็เป็นสัญลักษณ์ เพราะศิลปินเขียนรูปต้นไม้มิใช่เพื่อแสดงต้นไม้ในธรรมชาติ เขาใช้มันเป็นสัญลักษณ์ของอารมณ์หรือความคิดของเขาสัญลักษณ์ในศิลปะจึงเป็นสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นสัญลักษณ์ส่วนตนของศิลปิน

การใช้สัญลักษณ์ของศิลปินมีทั้งโดยสำนึก และไร้สำนึก สัญลักษณ์ที่ทรงพลังในการแสดงออกส่วนมากจะเป็นสัญลักษณ์ที่มาจากจิตไร้สำนึก เข้าถึงภายในของความรู้สึกได้ตรง และรุนแรงกว่ามาจากส่วนลึกของจิต กลมกลืนไปกับรูปทรง และความหมาย คนดูก็อาจไม่สำนึกในสัญลักษณ์แบบนี้ ได้รับความหมายของมันเข้าในตัวอย่างไร้สำนึกเหมือนกัน จนกว่าจะมีการวิเคราะห์กันอย่างจริงจังเท่านั้นจึงจะรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด เป็นการสื่อสารกันระหว่างจิตไร้สำนึก โดยแท้ส่วนสัญลักษณ์โดยสำนึกนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่ศิลปินจงใจสร้างขึ้น ยกตัวอย่าง ช่างเขียนคนหนึ่งต้องการเขียนรูปเพื่อแสดงความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง เขาจึงเขียนภาพชายหาที่ว่างเปล่า

มีร่วมกันแต่ดัดสีหม่น ๆ หุบปากไว้ข้างแก้อ้าใบที่ว่างเปล่า ระบายสีของบรรยากาศให้ทึม ๆ เหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ของความโดดเดี่ยวอ้างว้างที่ทำขึ้นโดยสำนักทั้งสี่ เป็นสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากเรื่องราวเหมือนการบรรยายเรื่องคนดูแล้วก็รู้ว่าเป็นความโดดเดี่ยว มองเห็นเจตนาของผู้เขียนได้ชัด แต่เป็นเพียงความรู้ที่ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับความรู้สึกทางศิลปะแล้วก็หยุดอยู่เพียงนั้น ไม่คลี่คลายต่อไปเป็นความรู้สึกที่ทวีความรุนแรงขึ้น จนถึงขนาดที่เรียกว่าอารมณ์สะเทือนใจได้ แต่ถ้าผู้ใช้สัญลักษณ์เหล่านี้เป็นศิลปิน เขาจะมีสัญลักษณ์ที่แสดงออกโดยไร้สำนักเพิ่มเติมลงไปอีก หรือซ่อนลงไปเป็นสัญลักษณ์โดยสำนัก เหล่านี้ และผลงานของเขาจะมีคุณค่าทางศิลปะแตกต่างจากงานของช่างเขียนคนแรกมากมาย (ชลูต นิมเสมอ, 2541)

ผู้สร้างสรรค์ได้นำเอาการใช้สัญลักษณ์เพื่อบอกเรื่องราวที่จะถ่ายทอดออกมาผ่านผลงาน และเพื่อศึกษาในด้านรูปแบบของผลงานเพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์มีสัญลักษณ์ที่มีความหมาย และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยมีการวิเคราะห์หาแนวทางในการนำมาปรับใช้ในผลงานสร้างสรรค์

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับศิลปะ คือ การแสดงออก (Art as Expression) ของ นักปรัชญา และนักประพันธ์หลายคน ดังเช่น อูยีน เวรอง (Eugene Veron) จอห์น ดิวอี้ (John -Dewey) เลโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy) โรเจอร์ ฟราย (Roger Fry) รูดอล์ฟ อาร์นไฮม์ (Rudolf Arnhem) ซึ่งต่างได้เน้นความหมายของศิลปะไปที่การแสดงออก เป็นความเห็นที่ดูเผิน ๆ แล้วค้านกับทัศนะที่ว่า ศิลปะคือการเป็นตัวแทนของธรรมชาติ ซึ่ง นักปราชญ์กลุ่มนี้เห็นว่านั่นเป็นเพียงการแสดง ส่วนที่อยู่ภายนอกของธรรมชาติเท่านั้น ศิลปะจะต้องแสดงส่วนที่อยู่ภายในของชีวิตออกมา ส่วนที่อยู่ภายในนั้น ได้แก่ อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) ซึ่งจะเป็นของตัวศิลปินเอง หรือของสังคมก็ได้ เช่น ความรู้สึกของเชื้อชาติ หรืออารมณ์ความรู้สึกของมนุษยชาติในส่วนรวม นอกจากนั้น บางคนยังให้ความเห็นรวมไปถึงการแสดงออกของมโนคติ (Idea) และความคิด (Thought) อีกด้วย แต่ถ้าจะพิจารณาเปรียบเทียบกันแล้ว ทัศนะที่ว่าศิลปะคือการแสดงออกซึ่งอารมณ์หรือส่วนที่อยู่ภายในของชีวิต หรือธรรมชาติ ก็ดูจะไม่แตกต่างอะไรกับทัศนะที่ว่า ตัวแทนของชีวิต ที่แสดงความจริงภายในของรูปลักษณะที่ปรากฏในธรรมชาติ จะมีบ้างก็ตรงที่ฝ่ายแรกเน้นเรื่องอารมณ์สะเทือนใจเป็นสำคัญ แต่ฝ่ายหลังเน้นการเข้าถึงได้ด้วยปัญญา (ชลูต นิมเสมอ, 2541)

ผู้สร้างสรรค์ได้นำทฤษฎีเกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางร่วมกับแนวความคิดเรื่อง สายใยแห่งความผูกพัน โดยการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุ โทนสี เพื่อสื่อถึง อารมณ์ความรู้สึกภายในออกมาสู่ผลงานซึ่งจะทำให้ค้นพบความเป็นตัวตน ผ่านวัสดุที่นำมาผสมผสาน เพื่อให้เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์

5. ทฤษฎีสีของ เซฟเรล ได้กล่าวไว้ว่า ได้แบ่งสีออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ กลุ่มแรก คือ แม่สีวัตถุธาตุ (Primary Colors) ประกอบด้วยแม่สี 3 สี คือ สีเหลือง (Cambodee) สีแดง (Crimson Lake) และสีน้ำเงิน กลุ่มที่สอง คือ สีผสม (Secondary Colors) เป็นการผสมของ แม่สีทั้งสามในอัตราส่วนที่มีความแตกต่างกัน จะบังเกิดสีต่าง ๆ เช่น สีส้ม หรือสีม่วง เท่ากับ สีแดง บวก สีเหลือง, สีเขียว เท่ากับ สีน้ำเงิน บวก สีเหลือง, สีน้ำเงิน บวก สีแดง เป็นต้น ซึ่งสีผสมนี้จะมีการระบายให้ดูมีความเด่นได้ เมื่อแต้มมันลงใกล้กับแม่สี วัตถุธาตุ ยกตัวอย่างเช่น สีส้ม จะเด่นมากในเมื่อแต้มลงใกล้ ๆ กับสีน้ำเงิน ซึ่งโดยตามหลักแล้วทั้งสองสีต่างเป็นสีคู่ปฏิปักษ์กัน (Complementary Color) เช่นเดียวกับสีแดงที่เป็นสีคู่ปฏิปักษ์กับสีเขียว หรือสีเหลือง เป็นสีตรงกันข้ามกับสีม่วง โดย เซฟเรลได้ให้ข้อสังเกตต่อไป อีกว่า สีคู่ปฏิปักษ์กันนี้จะหมดสภาพ ความเป็นสีที่มีคุณค่า หากนำมาผสมกันเข้าในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน มันจะกลายเป็นสีกลาง หรือสีเน่าไป ถ้าหากจิตรกรผู้ใดไม่เข้าใจหลักการผสมสียังคงใช้วิธีผสมในอัตราส่วนเท่ากัน หรือปล่อยให้พู่กันสกปรก เท่ากับ ภาพของ เซฟเรล จะต้องมียี่สิบสี่สีที่มีความสกรุปกันเหมือนโคลน โดยเซฟเรลจึงได้วางสูตรไว้ดังนี้

คู่สีมีปฏิปักษ์ สีแท้ อยู่ใกล้กับสีปฏิปักษ์ ผสมแล้วผลของสีแท้จะครอบงำง่าอื่นลง และจะความสัมพันธ์กันทั้งสอง สีคู่ปฏิปักษ์ สีแท้ ซึ่งจะมีสีสว่างสดใส เช่น สีเหลือง วางไว้ใกล้กับ สีคู่ปฏิปักษ์ที่มีความเข้ม เช่น สีม่วง เท่ากับ เพิ่มความแตกต่างกันในความสดใส และเกิดการประสานสัมพันธ์ ถ้านำสีที่มีวรรณะคล้ายคลึงกันวางเคียงข้าง โดยใช้สีหนึ่งเป็นสีแท้ บริสุทธิ์ กับอีกสีหนึ่งถูกผสม ให้คล้ำลงจะมีการตัดกันอย่างเบาบาง มีความประสานสัมพันธ์กันดี (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2555)

การที่นำทฤษฎีของสีมา เพื่อศึกษาให้พัฒนาผลงานสร้างสรรค์ ให้มีก้าวหน้ากว่านี้ และสามารถรู้หลักการของการใช้สีทำให้มีความเข้าใจในการใช้สีสื่อให้เห็นคุณค่าของสีภายในผลงานที่สื่อผ่านออกมาจากจิตใจให้มีความโดดเด่นควบคู่ไปกับผลงานมากยิ่งขึ้น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง

1. งานสร้างสรรค์ที่ให้อิทธิพล

1.1. ผลงานสร้างสรรค์ชุด Industrial Doilies ของ Cal Lane ได้รับแรงบันดาลใจมาจากรูปแบบของลวดลายลูกไม้ที่ใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานแต่งงาน พิธีตั้งศพและงานศพ โดยการใช้ลูกไม้จะซ่อนและเปิดเผยวัสดุที่เลือกใช้ในการทำงานเผยให้เห็นความอ่อนโยน ปกปิดความแข็งแกร่งด้านด้วยลวดลายลูกไม้ที่ละเอียดอ่อนประกอบกับลวดลายบนผลงานที่สะท้อนสุนทรีย์ แสดงถึงความเป็นผู้หญิงที่แข็งแกร่งที่เทียบเท่ากับผู้ชาย

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาเทคนิค รูปแบบ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาสร้างสรรค์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากผลงานศิลปะป็น Cal Lane โดยอิทธิพลที่ได้รับคือ ด้านรูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานที่สื่อถึง การเลือกใช้วัสดุที่มีความแข็งแรงมาฉลุเป็นลวดลายอันสวยงามที่เกิดจากลายผ้าลูกไม้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงอ่อนโยน ซึ่งสามารถนำไปเป็นตัวอย่างในการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับผลงานผู้สร้างสรรค์ได้

ภาพประกอบ 4 ชื่อศิลปิน Cal Lane

ชื่อผลงาน Industrial Doilies

ขนาด (ไม่ปรากฏขนาด)

เทคนิค เจาะฉลุ ปีที่สร้างสรรค์

(ที่มา: Cal Lane, 2558: ออนไลน์)

1.2 ผลงานสร้างสรรค์ชุด สายใยความรักของแม่ต่อลูกน้อยอหิวาติก ของ เมตตา สุวรรณศรี โดย เมตตา ได้สร้างสรรค์ผลงานจากภาพวาดของลูกที่เป็นเด็กอหิวาติก ซึ่งได้จัดเป็นผลงานอันเกิดจากจินตนาการที่บริสุทธิ์ของลูก ที่ได้มีการถ่ายทอดออกมาจากจิตใจ โดยภาพวาดที่ลูกวาดจะมีความผิดแปลกแตกต่างไปจากวัตถุปกติ ทำให้เกิดเป็นรูปทรงแบบใหม่ส่งผลให้ผลงานมีความที่เป็นเอกภาพแปลกตา ซึ่งมีเอกลักษณ์ในการถ่ายทอดมุมมองอันสนุกสนานทึ่งที่แฝงไว้ในผลงานสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความผูกพันของแม่กับลูก แสดงถึง ความรู้สึกที่อบอุ่นอ่อนโยนของความรักของแม่ที่มีต่อลูก

โดยในการสร้างสรรค์ผลงานได้ศึกษาเนื้อหาแนวความคิด ซึ่งอิทธิพลจากผลงานศิลปินเมตตา สุวรรณศรี ที่ได้รับและนำมาพัฒนา คือ ด้านเนื้อหาที่มีความให้ลึกถึงเรื่องราวความรัก ความผูกพันที่แม่มีต่อลูก มีการถักเพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่อ่อนโยน และรูปทรงที่สร้างจากจินตนาการที่บริสุทธิ์ ทำให้เกิดถึง ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งสามารถศึกษาเนื้อหา และเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานได้

ภาพประกอบ 5 ชื่อศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี

ชื่อผลงาน สายใยความรักของแม่ต่อลูกน้อยอหิวาติก

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

เทคนิค ถักโครเชต์และโลหะ ปีที่สร้างสรรค์ 2558

(ที่มา: เมตตา สุวรรณศรี, 2558: ออนไลน์)

1.3 ผลงานสร้างสรรค์ชุด ความรัก และความศรัทธา ของ ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์
 แรงแบบดาดใจและแนวคิดในการสร้างสรรค์ของ ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ เพื่อนำความรักและ
 ความอบอุ่นได้มีการผสมผสานกับความเชื่อมั่นศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นแรงผลักดัน
 ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อถ่ายทอดถึงความงดงามของความรักและศรัทธาออกมาสู่ผลงาน
 ที่ดูเรียบง่ายและจริงใจซึ่งผลงานที่สร้างสรรค์จะแฝงนัยยะสำคัญที่มีต่อครอบครัวและความศรัทธา
 ในพระพุทธศาสนาผ่านผลงานสร้างสรรค์ที่มีการเย็บ ปัก ถัก ร้อยบนผืนผ้า แสดงให้เห็นถึงสิ่งจะวัสดุ
 ได้อย่างชัดเจน

อิทธิพลจากผลงานศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ ที่ได้รับคือด้านเทคนิคที่มีการใช้
 เส้น ด้วยการเย็บ ปัก ถัก ร้อยบนผืนผ้าเพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงอารมณ์ จังหวะการใช้เส้นที่มีบางบ้าง
 หนาบ้าง การสานบังคับเส้นเพื่อให้เกิดมิติผ่านผลงานผ้าได้อย่างน่าสนใจ

ภาพประกอบ 6 ชื่อศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

ชื่อผลงาน ความรัก และความศรัทธา

ขนาด (ไม่ปรากฏขนาด)

เทคนิค สื่อมผสม ปีที่สร้างสรรค์ 2556

(ที่มา: ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์, 2556: ออนไลน์)

2. งานสร้างสรรค์ที่ผ่านมา

ในช่วงผลงานที่ผ่านมาเป็นผลงานในการเริ่มต้นของกระบวนการสร้างสรรค์ซึ่งผลงานในช่วงนี้ได้มีการทดลองหากวิถีในการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมให้สัมพันธ์ตรงตามกันแนวความคิด มีความสอดคล้องกันมากที่สุด โดยมีผลงานสร้างสรรค์ที่ผ่านมา 9 ชิ้น

2.1 แนวความคิด ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ทั้งพ่อทั้งแม่ที่ให้ ความรัก ความอบอุ่น ในช่วงเวลาที่ผ่านมาในวัยเด็ก เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ออกมาใช้ชีวิตออกมา เรียนหนังสือ ที่ทำให้ห่างไกลจากครอบครัว จึงทำให้มีความคิดถึง นึกถึงในช่วงเวลาที่ได้ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว ที่มีพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พร้อมหน้าพร้อมตาจึงเกิดเป็นแนวความคิด ความรัก ความผูกพัน ที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อพ่อ และแม่ที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสมัยเด็กสะท้อนออกมาให้เห็นถึงความทรงจำที่เต็มเปี่ยมไปด้วย ความรัก ความผูกพัน สายใยแห่งรักที่มีต่อ แม่ จนกลายเป็นความทรงจำที่เปรียบเสมือนด้วยความสุขเมื่อได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ที่ทำให้เราคิดถึงซึ่งกันและกันอยู่เสมอซึ่งเป็นตัวแทนความรู้สึกที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์นึกถึงช่วงเวลาในอดีตที่ผ่านมา

2.2 รูปแบบทางศิลปะ นำเสนอการสร้างสรรค์โดยใช้รูปทรงวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในท้องถิ่นอีสานที่มีรูปทรง วัสดุ ของความเป็นจริงมาผสมผสานเข้ากับผลงานสร้างสรรค์ จะมีรูปทรงของวัสดุเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่บ่งบอกถึงการดำรงชีวิตในท้องถิ่นอีสาน เช่น เคียวเกี่ยวข้าว จอบ เสียม และยังมีสิ่งของเครื่องใช้ที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิตครอบครัว โดยภายในงานจะใช้เทคนิคการโยงเส้นด้ายดึงสานไปสานมาซึ่งไปกับตะปูที่ตอกตะปูไว้เพื่อให้เป็นรูปทรงของวัสดุเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงรูปทรงของวัสดุที่มีความเหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

2.3 การสื่อความหมาย ผลงานสร้างสรรค์ที่ผ่านมาต้องการใช้รูปทรงวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในท้องถิ่นอีสานที่เคยได้ใช้ สัมผัสพบเห็นตั้งแต่เด็กจนเติบโตเพื่อบ่งบอกถึง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สื่อให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตของครอบครัวในท้องถิ่นอีสานมากขึ้นมีการพัฒนาการใช้ท่อนสีของเส้นด้ายเพื่อบ่งบอกถึง ความรัก ความอบอุ่น ของครอบครัว โดยในการใช้ตะปูเกลียว (Screw) และเส้นด้าย แสดงให้เห็นถึง อารมณ์ความรู้สึกอันถูกตราตรึงไว้ในความทรงจำจึงเกิดเป็นภาพที่เปรียบเสมือนความประทับใจที่เต็มไปด้วยความรักความผูกพัน

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ภาพประกอบ 7 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ความผูกพันแห่งความทรงจำ

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค สือผสม

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 8 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ความทรงจำ

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 9 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน เส้นแห่งความทรงจำ

ขนาด กว้าง 85 ยาว 45 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พหุ ประยุกต์ สีขาว

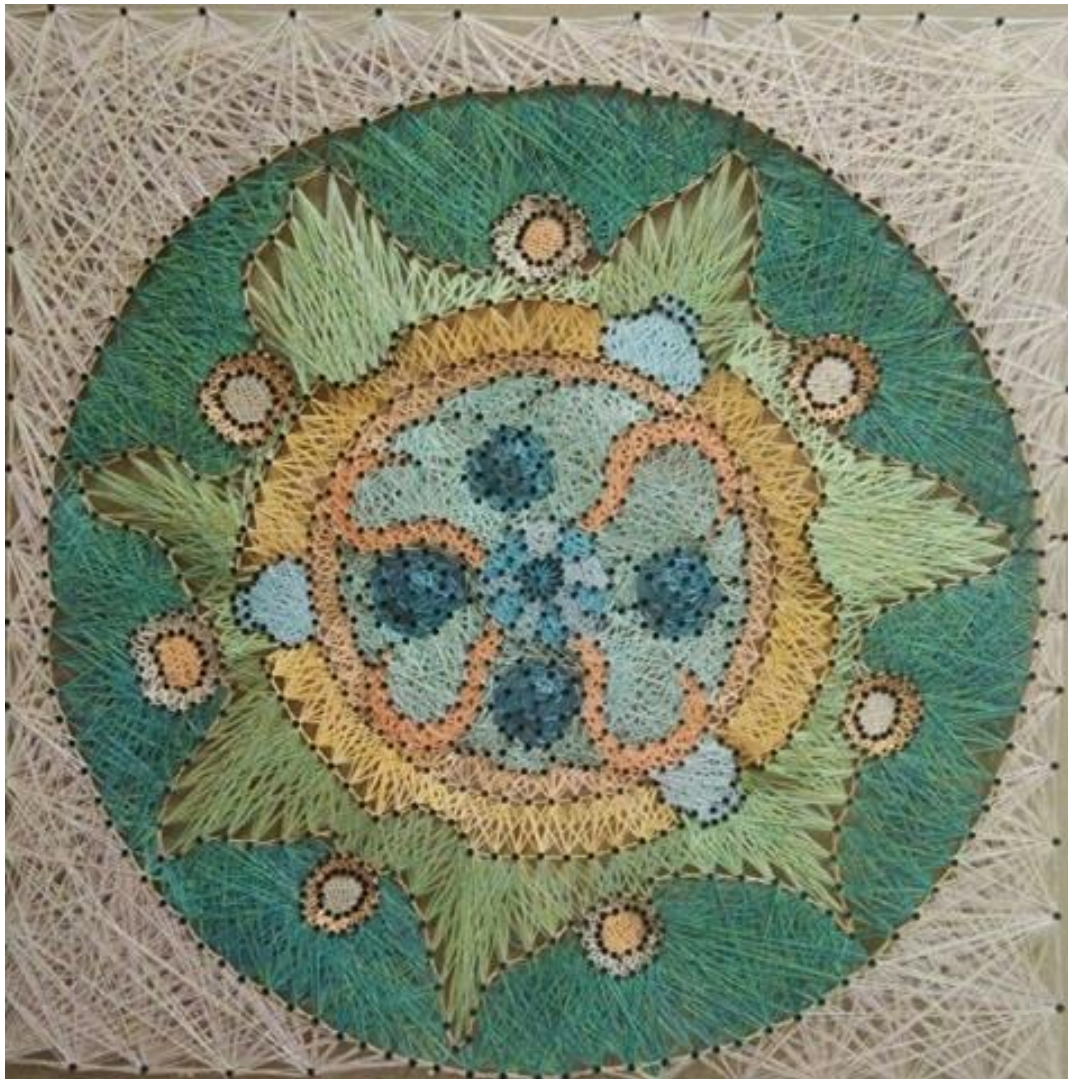
ภาพประกอบ 10 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน ภาพแห่งความทรงจำ.

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูนุ์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 11 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูนุ์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 12 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน เส้นสายแห่งความรัก

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูน ปณ ภัโต ชีเว

ภาพประกอบ 13 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน ความเบ่งบานแห่งความสุข

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 14 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความสุข

ขนาด กว้าง 120 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 15 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน

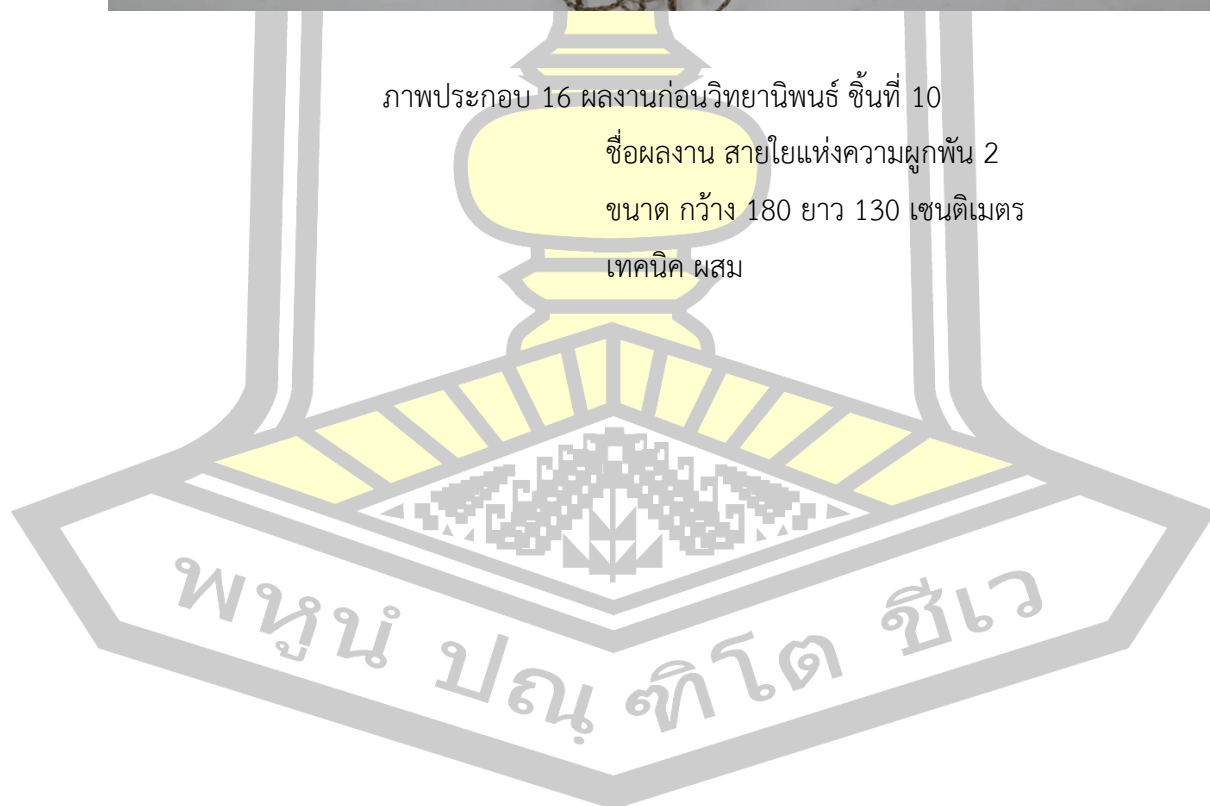
ขนาด กว้าง 200 ยาว 120 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พหุพันธ์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 16 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 10
ชื่อผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน 2
ขนาด กว้าง 180 ยาว 130 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

สรุปการวิเคราะห์ทัศนธาตุท้ายบท

ผู้สร้างสรรค์นำทัศนธาตุ เส้น สี รูปทรง มาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อตอบสนองแนวความคิดเกี่ยวกับความรัก ความผูกพันที่มีต่อแม่ ซึ่งได้ให้ความหมายต่อทัศนธาตุที่นำมาสร้างสรรค์ในผลงาน ดังต่อไปนี้

เส้น ในผลงานสร้างสรรค์แสดงถึง ความเป็นแม่โดยมีการผูก มัด ถักทอ เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายของผ้าถุง สื่อให้เห็น สายใยที่เชื่อมโยงความรักความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูกที่ไม่สามารถตัดกันขาด อันก่อให้เกิดความห่วงใย ความห่วงหาอาทรให้ซึ่งกันและกันเสมอมา

สี ในผลงานสร้างสรรค์แสดงถึง เปรียบเสมือนความสดใส สีเส้นที่สร้างความอบอุ่น สร้างวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความรู้สึกเห็นถึงบรรยากาศแห่งความอบอุ่นที่แม่ได้มอบให้ผู้สร้างสรรค์ตลอดมา

รูปทรง ในผลงานสร้างสรรค์แสดงถึง ความเป็นแม่ เช่น รูปทรงของมดลูก ที่สะท้อนให้เห็นถึงจุดกำเนิดของลูกที่แม่คือผู้ให้ชีวิตแรกและการสัมผัสถึงความรักครั้งแรกที่แม่มอบให้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

วิทยานิพนธ์การสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง สายใยแห่งความผูกพัน มีวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
2. การทดลองกรรมวิธีสร้างสรรค์
3. กระบวนการสร้างสรรค์
 - 3.1 การทำภาพร่าง/แบบจำลอง
 - 3.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
 - 3.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน
4. การเผยแพร่ผลงาน

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร บทความ รูปภาพ ที่เกี่ยวข้องกับสายใยแห่งความผูกพันความรักระหว่างแม่ และลูก เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนในการลงมือสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงของลายผ้าถุง หรือ วัสดุที่มีความผูกพันระหว่างแม่ที่มีต่อผู้สร้างสรรค์ เช่น ผ้า เส้นด้าย มาผสมผสานในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อหาความเหมาะสมทางด้านการจัดวางองค์ประกอบ ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยดูเนื้อหา รูปแบบ เพื่อความลงตัวของรูปทรง หลังจากนั้นนำไปปรึกษาอาจารย์เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อเริ่มสร้างสรรค์ผลงานจริง ดังนั้นกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจึงต้องมีละเอียด เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ในด้านแนวความคิด รูปแบบ และองค์ประกอบในผลงาน

ซึ่งในขั้นตอนการวิเคราะห์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์จะวิเคราะห์แนวเรื่อง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง ความรัก ความห่วงใยที่เป็นสายใยแห่งความผูกพัน เพื่อมาวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมเกี่ยวข้องกับหรือไม่เพื่อค้นคว้าหาความชัดเจนของแล้วเรื่อง วิเคราะห์ด้านการใช้ รูปร่าง รูปทรง เส้น สี ว่ามีความสัมพันธ์กับรูปแบบเนื้อหาที่ต้องการ เพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน และวิเคราะห์ในเรื่องเทคนิคที่ใช้ในกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการใช้สีเส้นของผ้า เส้นด้าย ในการ ชิง ตรึง ถัก ทอลงไปในผลงานที่มีความแตกต่างกันของสีในเส้นทำให้เกิดความเป็นมิติการเชื่อมโยงของเส้น เพื่อสื่อให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกอันอยู่ในผลงานสื่อผสม

การทดลองกรรมวิธีสร้างสรรค์

กระบวนการทดลองสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่าน มีการทดลองการวาดภาพเกี่ยวกับการแบ่งบานของดอกไม้ มดลูกที่แสดงถึงความเป็นแม่ ทดลองในด้านการผสมผสานวัสดุ เช่น การผสมผสานผ้า เพื่อให้ผลงานเกิดลวดลายของผ้าถุง อาทิ การประกอบกันของลวดลายผ้าถุงเพื่อให้เกิดเป็นดอกไม้ที่งดงาม เป็นต้น ซึ่งผลงานทดลองสร้างสรรค์มีวิธีและขั้นตอนทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การขยายแบบภาพร่างโดยการนำเอาภาพร่าง ที่ตอบสนองแนวความคิด จากนั้นนำมาขยายโดยการขึ้นโครงซึ่งจะใช้ผ้าในการทำเป็นรูปทรงที่กำหนดไว้

ภาพประกอบ 17 ผลงานทดลองสร้างสรรค์ขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อขึ้นโครงเสร็จแล้วทำการเย็บเพื่อให้ผ้าประกอบเป็นผืนแผ่นเดียวกันจนเกิดเป็นรูปทรงที่ชัดเจนตามที่กำหนดไว้

ภาพประกอบ 18 การทดลองสร้างสรรค์การเย็บผ้าให้เกิดรูปทรง

ขั้นตอนที่ 3 หลังจากที่ย็บผ้าให้เกิดรูปทรง จากนั้นนำผ้าถุงที่ตัดเป็นเส้น มาถักทอ ซึ่ง ตรงลงไปตามรูปทรงที่กำหนดไว้ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานจะมีขนาดของเส้น ที่แตกต่างกัน เพราะเมื่อเย็บลงบนผืนผ้า แล้วจะดูมีมิติมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 19 การทดลองสร้างสรรค์การนำผ้ามาเย็บ

ขั้นตอนที่ 4 นำผลงานสร้างสรรค์ที่ ถักทอ ชึ่ง ตรึง เส้นผ้า เข้ากันเพื่อให้เกิด ลวดลายเสร็จเรียบร้อยแล้วนำใยสังเคราะห์ใส่ลงไปจุดที่จะสร้างให้เกิดมิติเพิ่มมากขึ้น

ภาพประกอบ 20 การทดลองสร้างสรรค์การนำผ้าถุงมาฉนวนและใส่ใยสังเคราะห์

ภาพประกอบ 21 การทดลองสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน 2

ขนาด กว้าง 180 ยาว 130 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

กระบวนการสร้างสรรค์

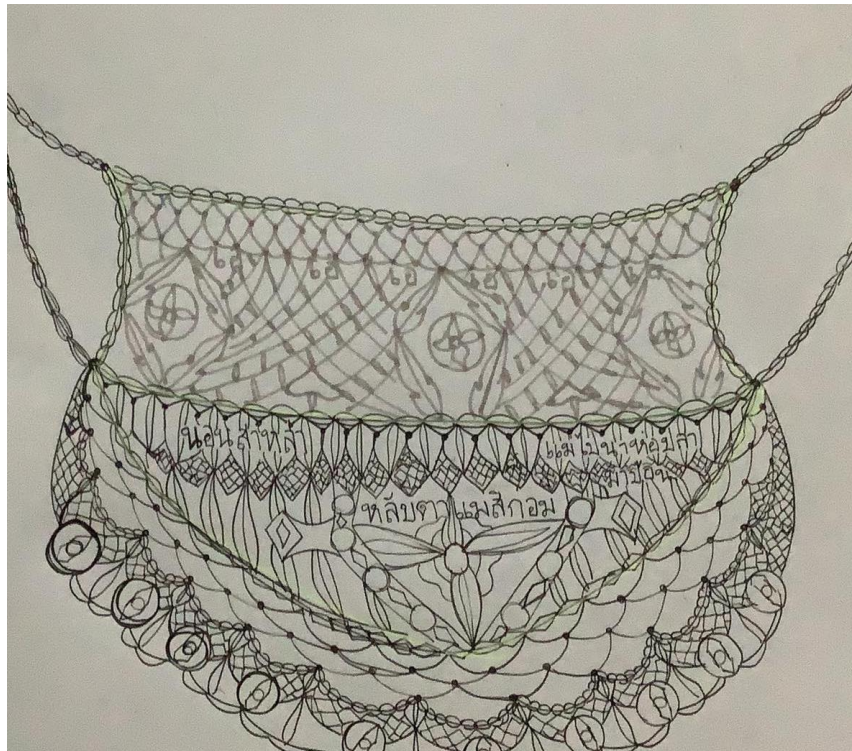
1. การทำภาพร่าง

โดยในการร่างภาพได้แรงบันดาลใจมาจาก ความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่ และ ผู้สร้างสรรค์ ซึ่งได้นำเอาลวดลายผ้าถุงมาใช้ภายในผลงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าลวดลายผ้าถุงเป็นสิ่งที่เห็นแม่ใส่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำในชีวิตประจำวันตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งที่เมื่อนึกถึงก็จะคิดถึงแม่ ซึ่งได้นำมาเป็นฐานความกั้นในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบด้วยเค้าโครงในจินตนาการเพื่อสร้างรูปขึ้น โดยการร่างภาพเป็นการร่างแบบนามธรรมเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร โดยมีศึกษาและค้นคว้าหารูปทรงที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปทรงสูง รูปทรงดอกไม้ รูปทรงอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในครอบครัว และ รูปทรงของมดลูก โดยในแต่ละรูปทรงที่มีการร่างภาพออกมาจะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับผู้สร้างสรรค์ และ แม่ เพื่อให้สื่อความหมาย ความรัก ความผูกพัน โดยการร่างภาพจะใช้อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์จัดทำภาพร่าง (Sketch Drawing) โดยการวาดใส่กระดาษหรือสมุด (Sketch) เพื่อจัดองค์ประกอบและปรับมุมมองที่มีความหลาย เพื่อให้ได้องค์ประกอบภาพที่สมบูรณ์ โดยอุปกรณ์ในการทำภาพร่างมีดังนี้

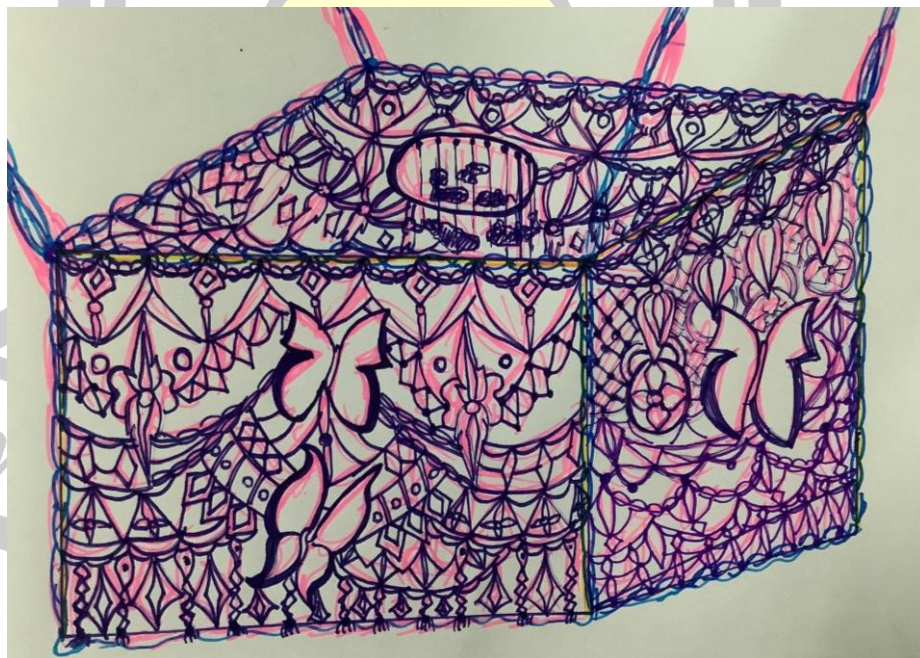
- พู่กัน (Renaissance)
- สีอะคริลิก (Maries, Renaissance)
- ดิน EE
- ยางลบ
- สมุด (Seikai)

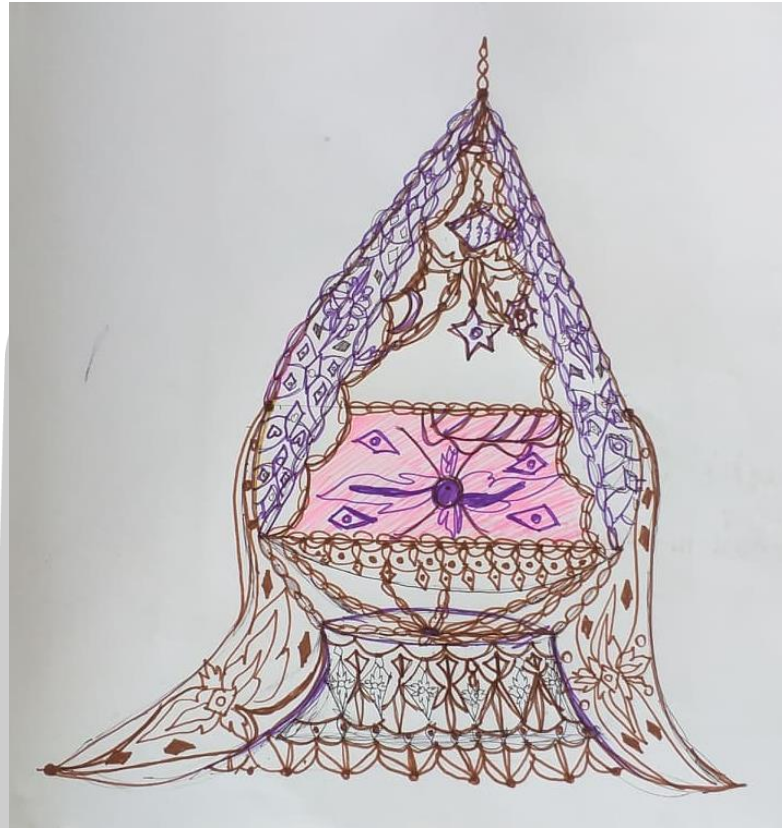
ภาพประกอบ 22 อุปกรณ์สร้างสรรค์ภาพร่างที่ 1

ภาพประกอบ 23 ภาพร่างผลงาน ชั้นที่ 1

ภาพประกอบ 24 ภาพร่างผลงาน ชั้นที่ 2

ภาพประกอบ 25 ภาพร่างผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1

ภาพประกอบ 26 ภาพร่างผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2

2. การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์

การสร้างสรรค์มีการจัดเตรียมเพื่อให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์ผลงานโดยผู้สร้างสรรค์จะเตรียม ไม้อัดที่มีการตัดไว้ตามรูปทรงที่เรียบร้อยแล้ว จึงเตรียมกระดาษที่มีขนาดเท่า ไม้อัดแล้วนำมาติดบนแผ่นไม้อัดเพื่อร่างภาพตามรูปทรงที่กำหนดไว้ เตรียมตะปูเกลียว (Screw) เพื่อยึดกับรูปทรง เตรียมผ้าและเส้นด้ายเพื่อนำมา ซึง ตรึงไว้กับ ตะปูเกลียว (Screw) ใช้ในการดึง เพื่อให้เชื่อมโยงเกิดเป็นรูปทรงที่กำหนดไว้ ซึ่งวัสดุและอุปกรณ์มีดังนี้

ตลับเมตร

กรรไกร

เส้นด้าย

ผ้า

ตลับเมตร ใช้ในการวัดขนาดไม้อัดเพื่อสร้างสรรค์เพื่อกำหนดขนาดของผลงาน
สร้างสรรค์ เพื่อให้มีขนาดที่เหมาะสมและเท่ากัน

กรรไกร โดยจะใช้ในการตัดผ้าให้มีขนาดเล็กลงเพื่อจะใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน และ
ตัดเก็บปลายผ้าและเส้นด้ายเพื่อให้ผลงานมีความเรียบร้อย

ภาพประกอบ 27 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

เส้นด้าย ใช้สำหรับการเย็บผ้าที่เตรียมเป็นเส้นให้เกิดลวดลายตามที่กำหนดไว้

ภาพประกอบ 28 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผ้าถุง ใช้สำหรับการถักทอ ซึ่ง ตรงตามรูปทรงของ ที่เตรียมไว้ โดย จะมีการเตรียมไว้เป็นเส้นพร้อมกันกับเส้นด้ายเพื่อเตรียมเย็บให้เกิดรูปทรง ลวดลาย ให้เกิดขึ้นบนผ้า ที่มีการขึ้นโครงสร้างไว้

ภาพประกอบ 29 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานผู้สร้างสรรค์ได้มีการร่างภาพเพื่อศึกษาหามุมมอง และการจัดองค์ประกอบให้มีความลงตัวก่อนที่จะเริ่มผลงานที่จะสร้างสรรค์ ขั้นตอนแรกขึ้นโครงโดยการซึ่งผ้าให้เป็นรูปทรงที่กำหนดไว้ เช่น รูปทรงของอู รูปทรงของมุ้ง จากนั้นเริ่มการนำผ้าที่ตัดเตรียมไว้มาถักทอ ซึ่ง ตรง เข้ากันกับผ้าที่ซึ่งไว้ โดยทำไปเรื่อย ๆ ให้เกิดลวดลายบนผลงาน โดยขั้นตอนต่อมา คือ การนำผ้ามาฉนวนเป็นเส้นขนาดยาวเพื่อเชื่อมโยงเข้าหากันเป็นอันเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งในการใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่น เส้น สี เพื่อศึกษาและทดลองกลวิธีการประสานการทับซ้อนกันของ เส้น สี ให้เกิดเป็นมิติ ที่มีความลึกตื้น เพื่อเน้นการแสดงออกให้เห็นถึงคุณค่า ความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูก โดยการใช้ผ้ามาทำเป็นเส้นเชื่อมโยงเพื่อทำให้เกิดผลงานสร้างสรรค์ที่มีภาพความประทับใจในความทรงจำและสร้างพื้นที่แห่งความรู้สึกพิเศษ

ขั้นตอนที่ 1 การขึ้นโครง และเมื่อขึ้นโครงเสร็จแล้วทำการเย็บเพื่อให้ผ้าประกอบเป็นผืนแผ่นเดียวกันจนเกิดเป็นรูปทรงที่ชัดเจนตามที่กำหนดไว้

ภาพประกอบ 30 ขั้นตอนการเย็บผ้าให้เกิดรูปทรง

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากที่ยีบผ้าให้เกิดรูปทรง จากนั้นนำผ้าถุง ที่ตัดเป็นเส้น มาถักทอ ซึ่งตรงลงไปตามรูปทรงที่กำหนดไว้ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานจะมีขนาดของเส้น ที่แตกต่างกัน เพราะเมื่อเย็บลงบนผืนผ้า แล้วจะดูมีมิติมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 31 ขั้นตอนการนำผ้าถุงมาตัดเป็นเส้น

ภาพประกอบ 32 ขั้นตอนการนำผ้ามาเย็บ

ขั้นตอน 3 นำผลงานสร้างสรรค์ที่ ถักทอ ชึ่ง ตรึง เส้นผ้า เข้ากันเพื่อให้เกิดลวดลาย
เสร็จเรียบร้อยแล้วนำใยสังเคราะห์ใส่ลงไปจุดที่จะสร้างให้เกิดมิติเพิ่มมากขึ้น

ภาพประกอบ 33 ขั้นตอนการนำผ้าถุงม้าม้วนและใยสังเคราะห์

ภาพประกอบ 34 ขั้นตอนการเชื่อมโยงเข้าหากันเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

การเผยแพร่ผลงาน

1. การเขียนเอกสารประกอบการสร้างสรรค์ ตามรูปแบบบทนิพนธ์กลุ่มศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ และดำเนินการผ่านระบบ IThesis
2. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่องการกำหนดคุณภาพการตีพิมพ์บทความวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระ และวิทยานิพนธ์
3. การจัดแสดงนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์

บทที่ 4

ผลงานสร้างสรรค์

วิทยานิพนธ์การสร้างสรรค์ เรื่อง สายใยแห่งความผูกพัน ผู้สร้างสรรค์ได้ดำเนินการตามกระบวนการสร้างสรรค์ตามลำดับ จนเสร็จสิ้นกระบวนการ จากนั้นนำมาสู่การวิเคราะห์ผลงานและเขียนเอกสารประกอบการสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอผลงานสร้างสรรค์แบบพรรณนาวิเคราะห์ มีภาพประกอบเพื่อให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูล
2. ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลการศึกษาข้อมูล

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด สายใยแห่งความผูกพัน ได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านเอกสารที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ร่วมกันของครอบครัวในวัยเด็กที่สัมผัสถึงความรักความอบอุ่นจาก พ่อ แม่ และครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดกัน การเอาใจใส่ซึ่งกัน และกัน ปลุกฝังความเป็นวิถีชีวิตชนบทอีสาน ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก ความอบอุ่นที่เรียบง่าย แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปภาพความประทับใจที่เคยมีในอดีตที่ผ่านมากลายเป็นความทรงจำระหว่างแม่กับลูก เพื่อให้นึกถึงวันเวลาแห่งความสุขที่เคยผ่านมาเพื่อนำมาพัฒนาผลงานจากประสบการณ์ของความเป็นอยู่ของครอบครัวที่มีเรื่องราวความสัมพันธ์ของแม่และลูก ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด สร้างความทรงจำ ที่เต็มไปด้วย ความรัก ความอบอุ่น ที่แม่มอบให้ ที่ออกมาจากจิตใจเกิดเป็นความผูกพันแห่งสายสัมพันธ์อันดีงามจากแม่สู่ลูก

โดยข้อมูลที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลมาเพื่อให้เห็นถึง ความรัก ความผูกพันกันที่มีสัมพันธ์ภาพอันดีภายในครอบครัวที่ประกอบไปด้วยการปลุกฝังขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีที่มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การถัก การทอ ที่อยู่ในวิถีชีวิตเป็นแนวปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคม ซึ่งเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับความรัก ความผูกพันในครอบครัวที่มีจุดเริ่มต้นจากวัฒนธรรมที่เกิดจากรุ่นสู่รุ่นที่มีมาอย่างยาวนานซึ่งทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้เห็นถึงประเด็นในการสร้างสรรค์ผลงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยแสดงออกมาในรูปแบบที่มีความเกี่ยวข้องในช่วงตอนเป็นเด็ก เช่น อบอุ่น มุ้งที่ใช้นอน โดยผ่านการใช้ผ้าถุงที่มีสีสันที่หลากหลายเพื่อถักทอเพื่อให้เกิดเป็นรูปทรง

ตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบเนื้อหา และเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ที่ผ่าน มาได้มีแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอน จนได้ค้นคว้าหาแนวทางในการแสดงออก เพื่อตอบสนองในแนวความคิดจนเกิดเป็นสายใยแห่งความรักที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อแม่ตลอดจนผลงาน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น และมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจในระยะเวลาของการสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์

การนำเสนอภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมให้สัมพันธ์ตรงตามกัน แนวความคิด มีความสอดคล้องกันมากที่สุด โดยมีผลงานสร้างสรรค์ทั้งหมดจำนวน 4 ชุด ดังนี้

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

1.1 แนวคิดเฉพาะชิ้นงาน ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในผลงานชิ้นที่ 1 ภายใต้ แนวความคิด เรื่องราว ความรัก ความผูกพัน ระหว่างผู้สร้างสรรค์ และแม่ที่มีเรื่องราวความสัมพันธ์ ในสายเลือด สร้างความทรงจำ ปลุกฝังวัฒนธรรมอันดีงาม จึงเกิดเป็นสายใยแห่งความรักความ ผูกพัน อันเกิดเป็นภาพแห่งความประทับใจที่ยังตราตรึงภายในจิตใจ

1.2 รูปแบบทางศิลปะ เพื่อแสดงออกถึงผลงานสร้างสรรค์สื่อผสม 3 มิติ เช่น อุณหภูมิ ของเด็ก โดยการนำผ้าถุงของแม่มาถักทอเพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงของ อุณหภูมิ ที่ทำให้นึกถึงจินตภาพ ตอนที่เด็กสร้างความรู้สึกให้นึกย้อนถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตที่แม่ใช้กล่อมนอน อันสื่อเห็นถึง สายใยที่ถ่ายทอดของแม่ส่งมาถึงลูกเป็นภาพความทรงจำอันงดงามปลุกฝังความดีงามจากความรักที่ แม่มอบให้โดยผ่านรูปทรง เส้น สี สัน วัสดุที่มีความหมายต่อจิตใจ นำเสนอความผูกพัน ที่ก่อให้เกิด สายใยแห่งความรักความอบอุ่น อันถูกปลุกฝังด้วยวัฒนธรรมอันดีงามจากแม่สู่ลูก

รูปทรงอุณหภูมิของเด็ก แสดงให้เห็นถึง ภาพความทรงจำที่ยังตราตรึงภายในจิตใจ และแฝงไปด้วยความรู้สึกในที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความผูกพันอดีต ที่แม่ได้กล่อมนอนในอุ้งเพื่อให้นอนหลับ ถือเป็นวิถีชีวิตในการเลี้ยงลูกที่มีความใส่ใจดูแลด้วยความรัก ความถนอม สื่อให้เห็นถึง ความอบอุ่นที่แม่มอบให้ในช่วงเวลาที่เป็นเด็ก

เส้นผ้าถุง สื่อถึง ความเป็นแม่โดยมีการถัก การเย็บ เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายของผ้าถุง สื่อให้เห็น สายใยแห่งความสัมพันธ์ที่เปี่ยมเสมือนสายเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกถึง ความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูกที่ไม่สามารถตัดกันขาด อันก่อให้เกิดความห่วงใย ความห่วงหาอาทร ให้ซึ่งกัน และกันเสมอมา จึงเกิดเป็นสายใยความผูกพันอันงดงามที่แม่มอบให้ผู้สร้างสรรค์ตลอดมา

สื่อ การใช้สีแสดงออกถึง ความสดใส เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์ ดูมีความสุข

ความอบอุ่น สื่อให้เห็นถึง ความเป็นเด็กในช่วงเวลาที่ผ่านมา ที่แม่ได้มอบความรักความอบอุ่น จึงสะท้อนออกผ่านสีสันที่อบอุ่นไปด้วยความรัก

1.3 ผลการสร้างสรรค ผลงานในการสร้างสรรค์ในชั้นที่ 1 ความสัมพันธ์รูปทรงและแนวความคิดต้องแสดงออกให้เกิดความรู้สึกที่ต้องการจะถ่ายทอดมาให้ชัดเจน การสร้างเส้นเพื่อให้เห็นถึงสายสัมพันธ์อันดีงามที่แม่ได้ปลูกฝังมา จึงเกิดการพัฒนาด้านการเลือกใช้โทนสีเพื่อให้เห็นถึงความอบอุ่นที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก สร้างสรรคแห่งรูปทรงการโอบอุ้มแสดงให้เห็นถึงแม่ที่คอยปกป้องภัยอันตรายทูลถนอมลูก ซึ่งการจัดการวัสดุให้มีความสอดคล้อง และสามารถทำให้แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกเพิ่มมากขึ้น โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาผู้สร้างสรรค์ได้มีความพัฒนาปรับเปลี่ยน ในการวางแผนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการจัดการวิธีขั้นตอนในการทำรูปทรงที่ชัดเจน และลงตัวมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 35 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านหน้า)

ชื่อผลงาน ความประทับใจแห่งสายใยความผูกพัน

ขนาด กว้าง 490 ยาว 90 สูง 160 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พหุ อนุ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 36 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านซ้าย)

ชื่อผลงาน ความประทับใจแห่งสายใยความผูกพัน
ขนาด กว้าง 490 ยาว 90 สูง 160 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 37 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 (ด้านขวา)

ชื่อผลงาน ความประทับใจแห่งสายใยความผูกพัน
ขนาด กว้าง 490 ยาว 90 สูง 160 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

2. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

2.1 แนวคิดเฉพาะชิ้นงาน ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในผลงานชิ้นที่ 2

ภายใต้แนวความคิด เรื่องราว ความรัก ความผูกพันที่เปี่ยมล้นไปด้วยความอบอุ่น ระหว่างผู้สร้างสรรค์ และแม่ที่มีเรื่องราวความสัมพันธ์ การดูแลเอาใจใส่เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมอันดีงาม สร้างความทรงจำ จึงเกิดเป็นสายใยแห่งความรักความผูกพัน อันเกิดเป็นภาพแห่งความประทับใจที่ยังตราตรึงภายในจิตใจ

2.2 รูปแบบทางศิลปะ เพื่อแสดงออกถึงผลงานสร้างสรรค์สื่อผสม 3 มิติ สร้างสรรค์โดยรูปทรงของ มุ้งที่ใช้นอน โดยการนำผ้าถุงของแม่มาถักทอเพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงของ มุ้ง ที่ทำให้นึกถึงจินตภาพตอนที่เป็นเด็กสร้างความรู้สึกลึกซึ้งย้อนถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตที่แม่ใช้กล่อมนอน อันสื่อเห็นถึง สายใยที่ถ่ายทอดของแม่ส่งมาถึงลูกเป็นภาพความทรงจำอันงดงามปลูกฝังความดีงาม จากความรักที่แม่มอบให้โดยผ่านรูปทรง เส้น สี สัน วัสดุที่มีความหมายต่อจิตใจ นำเสนอความผูกพันที่ก่อให้เกิดสายใยแห่งความรักความอบอุ่น อันถูกปลูกฝังด้วยวัฒนธรรมอันดีงามจากแม่สู่ลูก

รูปทรงมุ้ง แสดงให้เห็นถึง ภาพความทรงจำที่ได้อยู่ร่วมกันกับแม่ และแฝงไปด้วยความรู้สึกลึกซึ้งที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความผูกพันอดีต ที่แม่ได้มีการเล่นโดยมีการใช้เงามือเพื่อให้เกิดเป็นรูปผีเสื้อสะท้อนเป็นเงาบนมุ้ง ถือเป็นวิถีชีวิตในการเลี้ยงลูกที่มีความใส่ใจดูแลด้วยความรัก ซึ่งเป็นภาพความทรงจำที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ยังคงตราตรึงไว้ในจิตใจ สื่อให้เห็นถึง ความอบอุ่นที่แม่มอบให้ในช่วงเวลาที่เป็นเด็ก

เส้นผ้าถุง สื่อถึง ความเป็นแม่โดยมีการถัก การเย็บ เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายของผ้าถุง สื่อให้เห็น สายใยแห่งความสัมพันธ์ที่เปี่ยมเสมือนสายเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกถึง ความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูกที่ไม่สามารถตัดกันขาด อันก่อให้เกิดความห่วงใย ความห่วงหาอาทรให้ซึ่งกัน และกันเสมอมา จึงเกิดเป็นสายใยความผูกพันอันงดงามที่แม่มอบให้ผู้สร้างสรรค์ตลอดมา

สี การใช้สีแสดงออกถึง ความสดใส ความฝันที่แสดงถึงความเป็นเด็ก เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์ ดูมีความสุข ความอบอุ่น สื่อให้เห็นถึง ความเป็นเด็กในช่วงเวลาที่ผ่านมา ที่แม่ได้มอบความรักความอบอุ่น จึงสะท้อนออกผ่านสีสันที่อบอุ่นไปด้วยความรัก

2.3 ผลการสร้างสรรค ผลงานในการสร้างสรรค์ในชิ้นที่ 2 ความสัมพันธ์รูปทรง และแนวความคิดต้องแสดงออกให้เกิดความรู้สึกที่อยากจะถ่ายทอดออกมาให้ชัดเจน ผลงานสร้างสรรค์เมื่อลอกจากพื้นให้ความรู้สึกอ่อนโยนและเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยเบาสบาย อากาศวังได้รอบ ชิ้นงานการจัดการวัสดุให้มีความสอดคล้องและสามารถทำให้แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกเพิ่มมากขึ้น โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาผู้สร้างสรรค์ได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยน ในการวางแผน ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการจัดการวิธีขั้นตอนในการทำรูปทรงที่ชัดเจน และลงตัวมากยิ่งขึ้น

2.4 พัฒนาการ ในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ได้มีการพัฒนาการจากชุดที่ผ่านมา โดยการวิเคราะห์หารูปทรงเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา มุ่งเน้นลักษณะแห่งความอบอุ่นที่แม่มอบให้ จนเกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่สื่อความหมายไปถึงอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ ถ่ายทอดแสดงให้เห็นถึง ความรัก ความอบอุ่น มากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 38 ผลงานนิทรรศน์ ชุดที่ 2 (ด้านหน้า)

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความอบอุ่น

ขนาด กว้าง 410 ยาว 270 สูง 240 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 39 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 (ด้านซ้าย)

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความอบอุ่น

ขนาด กว้าง 410 ยาว 270 สูง 240 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 40 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 (ด้านขวา)

ชื่อผลงาน สายใยแห่งความอบอุ่น

ขนาด กว้าง 410 ยาว 270 สูง 240 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

3. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

3.1 แนวคิดเฉพาะชิ้นงาน ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในผลงานชิ้นที่ 3

ภายใต้แนวความคิด เรื่องราว ความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่น ระหว่างผู้สร้างสรรค์ และแม่ ที่มีการดูแลปกป้องเอาใจใส่เพื่อให้ลูกมีความปลอดภัยเปี่ยมเหมือนเป็นเกาะภูมิคุ้มกันให้ลูก และปลูกฝังวัฒนธรรมอันดีงามในการดำเนินชีวิต จึงเกิดเป็นสายใยแห่งความรักความผูกพัน อันเกิดเป็นความรักที่บริสุทธิ์ที่แม่มีต่อลูกและยังตราตรึงภายในจิตใจ

3.2 รูปแบบทางศิลปะ เพื่อแสดงออกถึงผลงานสร้างสรรค์สื่อผสม 3 มิติ สร้างสรรค์ โดยรูปทรงของ ที่นอนของเด็ก โดยการนำผ้าถุงของแม่มาดักทอเพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงของ ที่นอน ที่ทำให้นึกถึงจินตภาพตอนที่เป็นเด็กสร้างความรู้สึกถึงความนุ่มความอ่อนโยนที่ทำให้นึกย้อนถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตที่แม่ใช้เป็นที่นอนก่อกมลูก อันสื่อเห็นถึง สายใยที่ถ่ายทอดของแม่ส่งมาถึงลูก เป็นพื้นที่แห่งความสุข ความอบอุ่น ที่สร้างความทรงจำที่งดงามปลูกฝังความดีงามจากความรัก ที่แม่มอบให้โดยผ่านรูปทรง เส้น สี สัน วัสดุที่มีความหมายต่อจิตใจ นำเสนอความผูกพัน ที่ก่อให้เกิดสายใยแห่งความรักความอบอุ่นที่แม่มีต่อลูก

รูปทรงที่นอน แสดงให้เห็นถึง ภาพความทรงจำที่ได้อยู่ร่วมกันกับแม่ และแฝงไปด้วย ความรู้สึกในทีเดิมเปรียบไปด้วยความผูกพันอดีต ที่แม่ได้โอบอุ้มด้วยความรัก ถือเป็นพื้นที่ แห่งความสุขที่ได้มีแม่คอยเลี้ยงดูใส่ใจดูแลและปกป้องด้วยความรัก ซึ่งเป็นภาพความทรงจำ ที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ยังคงประทับใจและนึกถึงตลอดเวลา

เส้นผ้าถุง สื่อถึง ความเป็นแม่โดยมีการดัก การเย็บ เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายของผ้าถุง สื่อให้เห็น สายใยแห่งความสัมพันธ์ที่เปรียบเสมือนสายเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกถึง ความรัก ความผูกพัน ระหว่างแม่กับลูกที่ไม่สามารถตัดกันขาด อันก่อให้เกิดความห่วงใย ความห่วงหาอาทร ให้ซึ่งกัน และกันเสมอมา จึงเกิดเป็นสายใยความผูกพันอันงดงามที่แม่มอบให้ผู้สร้างสรรค์ตลอดมา

สี การใช้สีแสดงออกถึง ความอบอุ่นเบาสบาย เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์ ภูมิความสุข สื่อให้เห็นถึง ความเป็นเด็กที่มีพื้นที่แห่งความสุขในการเลี้ยงดูของแม่ที่ได้มอบความรักความอบอุ่น จึงสะท้อนออกผ่านสีสันที่อบอุ่นไปด้วยความรัก

3.3 ผลการสร้างสรรค์ ผลงานในการสร้างสรรค์ในชุดที่ 3 ความสัมพันธ์รูปทรง ที่มีความโอบอุ้ม ปกป้องให้เกิดความปลอดภัย และแสดงออกให้เกิดความรู้สึกที่ชัดเจน ผลงานสร้างสรรค์มีความอ่อนโยนและเป็นพื้นที่แห่งความอบอุ่นเบาสบายโดยจัดการวัสดุให้มีความ สอดคล้องและสามารถทำให้แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่อบอุ่นเพิ่มมากขึ้นซึ่งมีการใช้สี ที่บ่งบอกถึงความอบอุ่น โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาผู้สร้างสรรค์ได้มีความพัฒนา ในการวางแผน ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการจัดการวิธีขั้นตอนในการทำรูปทรงโดยมีการปรับเปลี่ยนมุมมอง และสีที่แสดงถึงความสุขความอบอุ่นที่ได้จากแม่ที่ชัดเจน และลงตัวมากยิ่งขึ้น

3.4 พัฒนาการ ในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ได้มีการพัฒนาการจากชุดที่ผ่านมา โดยการวิเคราะห์หารูปทรง การเลือกใช้สี การจัดการภายในผลงานเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา มุ่งเน้นลักษณะพื้นที่แห่งความอบอุ่นที่แม่มอบให้จนเกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่สื่อความหมายให้ถึง อารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ ถ่ายทอดแสดงให้เห็นถึง ความรัก ความอบอุ่น มากยิ่งขึ้น

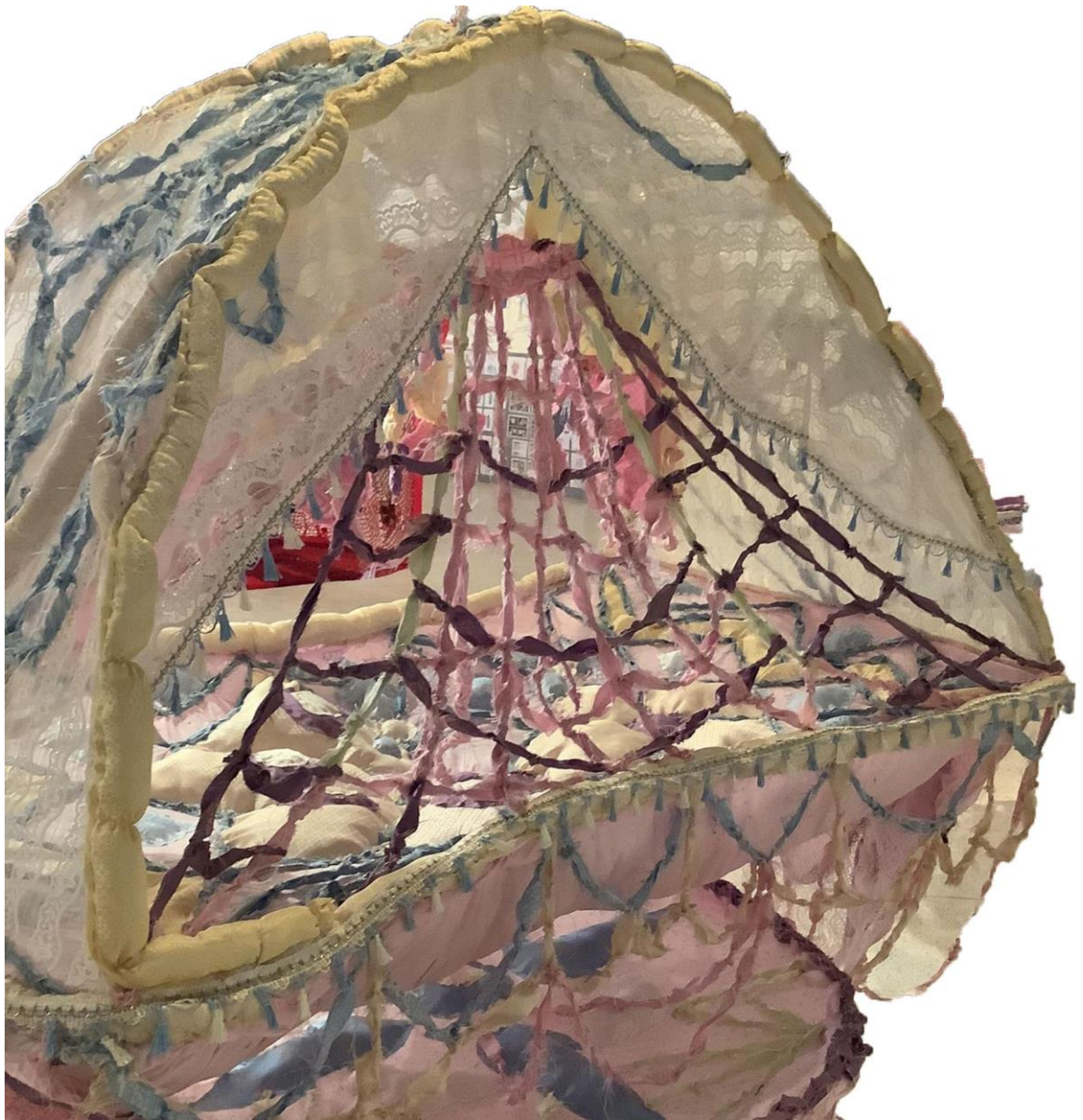
ภาพประกอบ 41 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านหน้า)
ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข
ขนาด กว้าง 160 ลึก 130 สูง 210 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 42 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านขวา)
ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข
ขนาด กว้าง 160 ลึก 130 สูง 210 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 43 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านซ้าย)
ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข
ขนาด กว้าง 160 ลึก 130 สูง 210 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

ภาพประกอบ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1 (ด้านหลัง)

ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข

ขนาด กว้าง 160 ลึก 130 สูง 210 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พหุ ประเด็น โภค สุข

ภาพประกอบ 45 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2 (ด้านหน้า)

ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข

ขนาด กว้าง 110 ลึก 115 สูง 190 เซนติเมตร

เทคนิค ผสม

พหุ ประเด็น โศก โศก โศก

ภาพประกอบ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2 (ด้านใน)
ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งความสุข
ขนาด กว้าง 110 ลึก 115 สูง 190 เซนติเมตร
เทคนิค ผสม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์การสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง สายใยแห่งความผูกพัน มีจุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ สรุปผลการสร้างสรรค์ การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษา สัมพันธภาพความรักความผูกพันระหว่างแม่และลูก
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะสื่อประสมจัดวาง สื่อถึง สายใยแห่งความผูกพัน

สรุปผล

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้มีการเขียนประมวลเนื้อหาของการศึกษา และการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ ได้นำมาเขียนโดยสรุป ผลการศึกษาข้อมูล และผลการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูล

การสร้างสรรค์ผลงาน สายใยแห่งความผูกพัน ได้ผ่านการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อต้องการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ประกอบกับทัศนคติการทำงานสร้างสรรค์ที่สื่อความหมายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวซึ่งเป็นสิ่งแรกทีกำเนิดสายโลหิต และชีวิตที่สร้างความทรงจำจากความรักที่แม่มอบให้ ที่ออกมาจากจิตใจที่บริสุทธิ์ เกิดเป็น ความรัก ความผูกพัน สร้างสายสัมพันธ์อันดีงาม สื่อให้เห็นถึง ความอบอุ่นที่แม่ได้มอบให้ จึงทำให้ย้อนคิดถึงภาพความประทับใจที่แม่ได้เลี้ยงดูเอาใจใส่ให้ความรักที่เต็มเปี่ยมไปด้วยไออุ่น จึงเป็นจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม ที่แสดงออกมาผ่านรูปทรงสิ่งของในการเลี้ยงดูของแม่ในความทรงจำในวัยเด็ก เช่น อุ๊นอน มุ้ง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิด ผู้สร้างสรรค์ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคเอกสารที่เกี่ยวกับความรักความผูกพันระหว่างแม่ และลูก บทความ หรือสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้เห็นถึงประเด็นในการสร้างสรรค์ผลงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็น

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยแสดงออกมาในรูปทรงที่มีความเกี่ยวข้องในช่วงตอนเป็นเด็ก ตลอดจนผลงานมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น และมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ

2. ผลการสร้างสรรค์

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ คือ เริ่มต้นจากการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับภาพความประทับใจในอดีตที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การถัก การทอผ้าไหม ที่สร้างสายสัมพันธ์แห่งวัฒนธรรมอันดีงาม จึงสะท้อนออกมาผ่านเทคนิคสื่อผสม ที่มีการใช้วัสดุของผ้ามาผสมผสานกัน โดยมีการใช้สีเส้น และรูปทรงสิ่งของที่แม่ได้ใช้เลี้ยงดูในตอนเป็นเด็ก เช่น รูปทรงของอุ່นอนที่แม่เคยใช้กล่อม มุ้งที่เคยนอนทำกิจกรรมการเล่นด้วยกัน แสดงถึงความรู้สึกที่งดงามเบ่งบานภายในจิตใจที่เปรียบเหมือนตัวแทน ความรัก ความผูกพัน ที่มีความเกี่ยวข้องสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี จึงนำผ้าถุงที่แม่ได้ใส่เป็นประจำนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน โดยมีการทำภาพร่างคิดว่าหารูปทรงการจัดองค์ประกอบ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้นักถึงจินตภาพตอนที่เป็นเด็กสร้างความรู้สึกให้นักย้อนถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต

อภิปรายผล

จากความมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ที่เป็นการสร้างสรรค์จากกระบวนการศึกษาข้อมูลภาคเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ทำให้ได้ข้อมูลการสร้างสรรค์นำไปวิเคราะห์โดยใช้หลักการแนวคิดและทฤษฎีทางศิลปะผสมผสานกับจินตนาการ สรุปลงเป็นผลการสร้างสรรค์ ซึ่งข้อสรุปผลการสร้างสรรค์ที่พบ ผู้สร้างสรรค์ขอนำมาอภิปรายผลตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาเนื้อหา เรื่องราว สายใยแห่งความผูกพัน ที่บอวลไปด้วย ความรัก ความอบอุ่น ที่ผู้สร้างสรรค์มีต่อแม่ เกิดเป็นความทรงจำ ที่สื่อให้เห็นถึง อารมณ์ความรู้สึกที่ทำให้ผู้สร้างเกิดความสุขทุกครั้งเมื่อนึกถึงภาพความประทับใจในอดีตที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จึงได้สร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม เพื่อสะท้อนความทรงจำ ความรัก ความผูกพัน ที่ถูกปลุกฝังด้วยวัฒนธรรมอันดีงามจึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน สร้างอารมณ์ความรู้สึกที่เต็มเปี่ยมไปด้วยสายใยแห่งความสัมพันธ์อันดีงามผ่านผลงานสร้างสรรค์ได้อย่างลงตัว และสอดคล้องกับเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น

2. ผลลัพธ์จากการสร้างสรรค์ ในการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกมาผ่านรูปทรงสิ่งของในการเลี้ยงดูของแม่ในความทรงจำในวัยเด็ก เช่น อุ່นอน มุ้ง ที่นอนเด็ก เพื่อสื่อความหมายอันงดงามเบ่งบานภายในจิตใจที่เปรียบเหมือนตัวแทน ความรัก ความผูกพัน สร้างสายสัมพันธ์อันดีงาม เห็นถึงความอบอุ่น ที่แม่ได้มอบให้ ด้วยเทคนิค สื่อผสม โดยการนำผ้า

มาสร้างสรรค์ ด้วยการเย็บ ซึ่ง ตรง เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรง กระทั่งสามารถพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายตามแนวความคิด

3. ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น ได้ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา เพื่อสะท้อนความรู้สึก ความรัก ความผูกพัน ที่ถูกปลูกฝังด้วยวัฒนธรรมอันดีงาม และการจัดองค์ประกอบภายในงานให้มีลวดลายที่สมดุลกัน ดังเช่น ผลงานของ Cal Lane (ที่มา: Cal Lane, 2558: ออนไลน์) ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ การฉลุลวดลายจากของแข็งเพื่อให้เกิดความเบา ความโปร่ง ซึ่งจากผลงานดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์ศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานจึงได้นำมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน จึงเกิดการเย็บผ้าเพื่อให้เกิดเป็นลวดลาย ที่สื่อถึง วัฒนธรรมท้องถิ่นที่แม่ได้ปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก โดยการสร้างสรรค์จะมีขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ ตามลำดับ การเลือกใช้โทนสีเพื่อสื่อถึงความอ่อน และการใช้สัญลักษณ์ภายใต้ทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับสัญลักษณ์ (ชลูต นิมเมสมอ, 2541) เพื่อสื่อถึงสิ่งที่จะแสดงออกมาเพื่อให้เกิดความรู้สึก ที่อยู่ภายในจิตใจอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานที่มีสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึง ความรัก ความอบอุ่นที่ประทับใจในวัยมากยิ่งขึ้น

4. บทวิเคราะห์ผลกระทบต่อสังคม ช่วยให้ผู้ที่ศึกษาหรือรับชมผลงานสร้างสรรค์ ได้สร้าง และมีความคิดริเริ่มที่สร้างสรรค์ผลงานอันมีจินตนาการทางด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น โดยสีสันทันภายในผลงานสามารถทำให้เกิดความรู้สึกสุนทรีย์ ความงามที่สร้างคุณค่าด้านแนวคิด เกิดการเรียนรู้ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณค่าทางจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

จากการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์เรื่อง สายใยแห่งความผูกพัน มีประเด็นที่ผู้สร้างสรรค์ขอเสนอแนะต่อผู้ที่มีความสนใจนำผลงานสร้างสรรค์ไปประยุกต์ หรือปรับใช้ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. หากผู้ที่สนใจต้องการนำไปเป็นแนวทางศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบลักษณะประมาณนี้ ควรมีการศึกษาแนวเรื่องเกี่ยวกับความรักความผูกพันระหว่างแม่ลูกและจุดกำเนิดวัฒนธรรมที่ฝังงานที่มีการสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยวิธีการสร้างสรรค์จะมีการเลือกสีสันทันของผ้า มีขั้นตอนการวางสี โดยแนะนำให้เย็บผ้าทีละชั้นสีก่อน และค่อย ๆ เย็บผ้าเพื่อตัดสีให้มีมิติขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้รูปร่างดูมีระดับ ความชัดเจนของลวดลายมากยิ่งขึ้น

หากผู้ที่สนใจ มีความสนใจในการจัดองค์ประกอบลวดลายบนรูปทรงของผลงาน ผู้สร้างสรรค์ผลงานแนะนำให้วาดภาพร่างให้ได้มุมและการทดลองการวางองค์ประกอบให้ได้มุมที่สมบูรณ์ก่อน เพื่อที่จะนำไปสร้างผลงานจริงเพื่อจะได้องค์ประกอบที่งดงามมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2555). *สุนทรียศาสตร์: หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์*.
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลูด นิมเสมอ. (2541). *องค์ประกอบของศิลปะ*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2522). *การวิจัยทางศิลปะ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นิยม บุญมี. (2526). *ครอบครัวสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2540). *จิตวิทยาครอบครัว*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2542). *ศิลปะกับชีวิต*. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ1999.
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2550). *สารานุกรม ผ้า เครื่องถักทอ*. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สมชาย นิลอาธิ. (2543). *มานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม*. มหาสารคาม : นางนวลออฟเซ็ท.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2534). *วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณางค์ เกียรติอุทัย. (2559). *ความผูกพันในครอบครัว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารี สุทธิพันธ์. (2532). *ทัศนศิลป์และความงาม*. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวเพ็ญวิภา ปัญญา
วันเกิด	วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 20/1 หมู่ 1 บ้านหนองไฮ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ยังไม่ทำงาน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2556 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2558 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2562 ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชา ทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2564 ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม.) สาขาวิชา ทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว